

- Araştırma Makalesi -

**⚡ KARADENİZ, AZAK DENİZİ VE KERÇ BOĞAZI'NDAKİ
KIYI DEVLETLERİNİN HAKLARINA İLİŞKİN UYUŞMAZLIK
(UKRAYNA V. RUSYA FEDERASYONU) KAPSAMINDA
RUSYA'NIN EGEMENLİK HAKLARINA YÖNELİK İLK
İTİRAZININ İNCELENMESİ***

*ANALYSIS OF RUSSIA'S PRELIMINARY OBJECTIONS REGARDING
SOVEREIGNTY RIGHTS WITHIN THE SCOPE OF DISPUTE
CONCERNING COASTAL STATE RIGHTS IN THE BLACK SEA, SEA
OF AZOV, AND KERCH STRAIT (UKRAINE V. THE RUSSIAN
FEDERATION)*

Cemre Ç. KADIOĞLU KUMTEPE**

ÖZ

2016'da Ukrayna, Rusya Federasyonu'na (Rusya) karşı 1982 tarihli Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (BMDHS) Ek VII uyarınca Karadeniz, Azak Denizi ve Kerç Boğazı'ndaki kıyı devleti haklarına ilişkin tahkim yargılaması başlatmıştır. Rusya, Hakem Mahkemesi'nin

^H Hakem denetiminden geçmiştir.

* Bu makale, 14/07/2021 tarihinde Editörler Kuruluna ulaşılmış olup, 07/10/2021 tarihinde birinci hakem; 11/11/2021 tarihinde ikinci hakem onayından geçmiştir.

** University of Leicester, Doktora Öğrencisi (cckk1@leicester.ac.uk) (ORCID ID: 0000-0002-9573-727X).

Bu makaleye atıf için; KADIOĞLU KUMTEPE, Cemre Ç., “Karadeniz, Azak Denizi ve Kerç Boğazı'ndaki Kıyı Devletlerinin Haklarına İlişkin Uyuşmazlık (*Ukrayna v. Rusya Federasyonu*) Kapsamında Rusya'nın Egemenlik Haklarına Yönelik İlk İtirazının İncelenmesi”, DEHUKAMDER - Cilt: 4/Sayı: 1/Yıl: 2021, s. 249-320.

yetkisine itiraz etmiş ve öncelikli olarak karara bağlanmasını talep etmiştir. Rusya, Ukrayna'nın taleplerinin egemenlik iddialarına yönelik olduğunu ve Hakem Mahkemesi'nin yetkisi olmadığını ileri sürmüştür. Hakem Mahkemesi inceleme sonucunda Rusya'nın bu itirazını kabul ederken, diğer bazı iddialarını reddetmiş, bazılarını ise esasa girmeden karara bağlayamayacağını belirtmiştir. Bu çalışmada, uyuşmazlığın özetine yer verildikten sonra Hakem Mahkemesi'nin kabul ettiği itiraz ele alınmıştır. Çalışmanın sonucunda, Hakem Mahkemesi'nin *Chagos MPA* kararından etkilendiği ancak Ukrayna'nın hangi taleplerinin egemenlik sorunuyla ilgili olduğunu belirlemediği için yetki konusunda açık kapı bırakıldığı ve taleplerin egemenlikle ilgisi olmadığına karar verilmesiyle yetki alanının genişletilebileceği sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi, Karma Uyuşmazlık, Egemenlik, Yetki İtirazı, Kırım

ABSTRACT

In 2016, Ukraine initiated an arbitration proceeding against the Russian Federation (Russia) regarding the coastal state rights in the Black Sea, Azov Sea and Kerch Strait in accordance with Annex VII of the United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS) dated 1982. Russia objected to the jurisdiction of the arbitral tribunal and demanded that the objection is resolved preliminarily. Russia has argued that Ukraine's claims are based on claims of sovereignty over which the Arbitral Tribunal has no jurisdiction. As a result of its review, the Arbitral Tribunal accepted Russia's objection regarding sovereignty issues, rejected some

of its other objections, and stated that it could not decide without entering into the merits for some other objections. In this study, after the summary of the dispute, the objection accepted by the Arbitral Tribunal is discussed. As a result of the study, it was concluded that the Arbitral Tribunal followed the *Chagos MPA* award, but since it did not determine which claims of Ukraine were related to the sovereignty dispute, the door was left open on the issue of jurisdiction; hence the jurisdiction could be expanded by considering the claims as not related to sovereignty dispute.

Keywords: United Nations Convention on the Law of the Sea, Mixed Dispute, Sovereignty, Objection to Jurisdiction, Crimea

GİRİŞ

16 Eylül 2016'da Ukrayna, Rusya Federasyonu'na (Rusya) 1982 tarihli Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (BMDHS)¹ Ek VII uyarınca Karadeniz, Azak Denizi ve Kerç Boğazı'ndaki kıyı devleti haklarına ilişkin uyuşmazlıkla ilgili dava dilekçesini tebliğ etmiştir. Rusya, Hakem Mahkemesi'nin yetkisine itiraz etmiş ve yetki itirazının öncelikli olarak karara bağlanmasını talep etmiştir. Rusya, özetle, Ukrayna'nın taleplerinin egemenlik iddialarına yönelik olduğunu ve Hakem Mahke-

¹ United Nations Convention on the Law of the Sea (1982), <https://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf>; Türkçe metin için bkz. Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (1982), <<http://www.turkishgreek.org/kuetuephane/item/153-unclos-turkish>> (et. 31/05/2021) (bundan sonra BMDHS olarak anılacaktır).

mesi'nin bu konuda karar verme yetkisi olmadığını ileri sürmüştür. Bu iddiaya ek olarak Rusya, Hakem Mahkemesi'nin Azak Denizi ve Kerç Boğazı'ndaki faaliyetler yönünden de yetkisi bulunmadığını ileri sürerek bu yerlerin iç sular olduğu, tarihsel körfez niteliği taşıdığı, BMDHS madde 298(1) kapsamında tarafların beyanları kapsamındaki faaliyetlerin söz konusu olduğunu belirterek yetki itirazında bulunmuş ve Ukrayna'nın ileri sürdüğü bazı hususlar bakımından Ek VII kapsamında oluşturulan Hakem Mahkemesi'nin yetkisi olmadığını, Ek VIII uyarınca özel nitelikli bir hakem mahkemesinin davayı görmesi gerektiğini ileri sürmüştür. 21 Şubat 2020'de Hakem Mahkemesi ilk itirazlara yönelik kararını vermiştir². Rusya'nın Ukrayna'nın taleplerinin egemenliğin hangi devlete ait olduğunun belirlenmesine ilişkin olduğu konusunda Hakem Mahkemesi'nin yetkisiz olduğuna dair itirazını bazı talepler bakımından kabul etmiş; iç sulara yönelik iddialarının ilk itiraz olarak incelenemeyeceği ve esasa girilmesi gerektiğini belirttikten sonra Rusya'nın diğer itirazlarını reddetmiştir³.

Hakem Mahkemesi'nin yetkisinin sınırları, egemenliğe yönelik itirazların hangi durumlarda tali nitelik oluşturacağı ve dolayısıyla hakem mahkemesinin yetkisinin kapsamında girebileceği, Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurul kararlarının bu dava kapsamında etkisi ve nasıl yorumlanması gerektiği ve Mauritius ile Birleşik Krallık arasındaki *Chagos*

² Dispute Concerning Coastal State Rights in the Black Sea, Sea of Azov, and Kerch Strait (*Ukraine v. the Russian Federation*), PCA Case No. 2017-06, Award on Preliminary Objections (bundan sonra İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı olarak anılacaktır).

³ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı.

MPA⁴, Filipinler ile Çin arasındaki *Güney Çin Denizi*⁵ gibi davalar karşısında konumu önem arz ettiğinden bu çalışmada Rusya'nın kabul edilen ilk itirazı değerlendirilmektedir. Çalışmanın birinci bölümünde uyuşmazlığa yol açan olaylar, tahkim usulüne yönelik unsurlar ile tarafların talepleri açısından uyuşmazlığın özetine yer verilmektedir. İkinci bölümde Hakem Mahkemesi'nin yetki itirazına yönelik incelemesi ele alınmakta ve kararın yerindeliği üzerinde durulmaktadır. Üçüncü bölümde ilk itiraz ve Hakem Mahkemesi'nin kararı genel olarak değerlendirilmektedir. Hakem Mahkemesi'nin uyuşmazlık konusunun egemenlik yetkisi ile ilgili olması nedeniyle verdiği yetkisizlik kararında *Chagos MPA* kararından esinlendiği görülmektedir. Hakem Mahkemesi her ne kadar kararsınırları uyuşmazlıklarının olduğu durumda yetkisi olmadığına karar vermiş olsa da hangi taleplerin egemenlik haklarının kapsamına girdiğini belirleyerek BMDHS'nin uygulama alanını genişletebileceği sonucuna varılmaktadır.

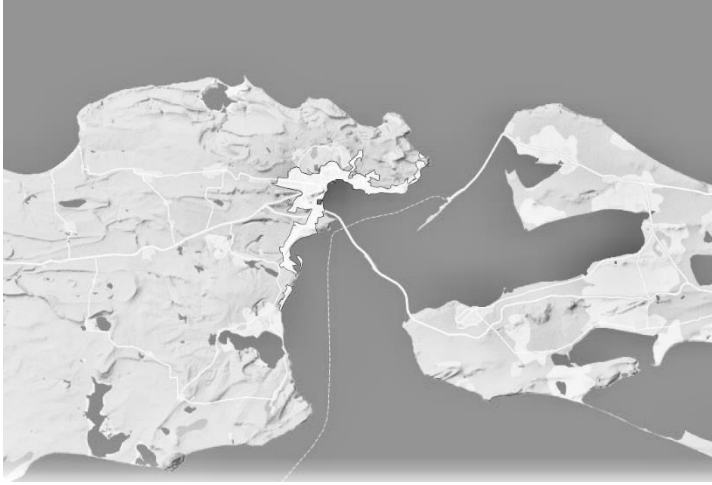
⁴ Chagos Marine Protected Area Arbitration before an Arbitral Tribunal Constituted under Annex VII to the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea, between the Republic of Mauritius and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, (*Chagos MPA*) PCA Case No. 2011-03 (bundan sonra *Chagos MPA* olarak anılacaktır).

⁵ An Arbitration before an arbitral tribunal constituted under Annex VII to the 1982 United Nations Convention on Law of the Sea between the Republic of the Philippines and the People's Republic of China (*South China Sea Arbitration*), PCA Case No. 2013-19 (bundan sonra *Güney Çin Denizi* olarak anılacaktır).

I. UYUŞMAZLIĞIN ÖZETİ

A) UYUŞMAZLIĞIN TEMELİNİ OLUŞTURAN OLAYLAR

Uyuşmazlık, 2014 yılında Kırım'da gerçekleşen olaylar neticesinde ortaya çıkmıştır. Kırım, kuzeyde ve güneyde Karadeniz ile çevrili bir yarım adadır. Azak Denizi Kırım'ın kuzeydoğusunda yer almaktadır. Kerç Boğazı ise Karadeniz ve Azak Deniz'ini birbirine bağlamaktadır.

Şekil 1 - Bölgenin uydu görüntüsü (Kaynak: Schatz V.)

Taraflar, uyuşmazlığa yol açan vakıaları farklı şekillerde ele almaktadırlar. Ukrayna, Kırım'ın Rusya tarafından işgal edildiğini ve sonrasında gerçekleşen yasadışı referandumla kendisine katmaya çalıştığını ileri sürmektedir⁶. Rusya bu iddiaları reddetmekte ve Şubat 2014'te Ukrayna'da derin bir bölünmeye yol açan ihtilale cevaben 16 Mart 2014'te

⁶ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 3.

referandum yapıldığını; çoğunluğun Rusya ile birleşme yönünde oy kullanması sonucunda Kırım'ın bağımsızlığını ilan ettikten sonra Rusya'ya katılma yönünde anlaşma yapıldığını öne sürmektedir⁷. Rusya, Kırım'ın katılmasından sonra yarımadanın etrafını çevreleyen sularda kıyı devletin sahip olacağı tüm hak ve sorumlulukların kendisine geçtiğini ve kıyı devlet statüsünü uluslararası düzeyde koşulsuz olarak onayladığını belirtmektedir⁸.

Bunun aksine Ukrayna referandum ve sonrasındaki olayların herhangi yasal dayanağı ve geçerliliği olmadığını savunmaktadır⁹. Ukrayna, 16 Mart 2014'te gerçekleşen referandumun Ukrayna sınırları içerisinde ve Ukrayna iç hukukuna aykırı şekilde yapıldığını vurgulamaktadır¹⁰. 27 Mart 2014 tarihinde BM Genel Kurulu referandumun geçerli olmadığını ve Kırım Özerk Cumhuriyeti'nin veya Sivastopol'un durumunda herhangi bir değişikliğe dayanak oluşturmayacağına karar vermiştir¹¹. Ukrayna, Genel Kurul'un bu kararına dayanarak olayların, Rusya'nın hukuka aykırı kuvvet kullanma neticesinde gerçekleştiğini ve bunun uluslararası toplum tarafından da geçersiz ve hukuka aykırı kabul edildiğini belirtmektedir¹².

⁷ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 4.

⁸ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 5.

⁹ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 6.

¹⁰ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 6.

¹¹ Birleşmiş Milletler Genel Kurul Kararı, 68/262, U.N. Doc. No. A/RES/68/262 (27 Mart 2014).

¹² İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 7.

B) HAKEM MAHKEMESİ'NİN TEŞKİLİ VE UKRAYNA'NIN TALEPLERİ

Söz konusu davada, Ukrayna 2014 yılında Kırım'da gerçekleşen olaylar itibariyle Rusya'nın çeşitli yetkisiz eylemlerde bulunduğunu ve 10 Aralık 1982 tarihli Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (BMDHS) uyarınca Ukrayna'nın haklarını ihlal ettiğini iddia etmektedir. Ukrayna, "Karadeniz, Azak Denizi ve Kerç Boğazı'ndaki Kıyı Devlet Haklarına İlişkin Uyuşmazlık" başlıklı iddialarını BMDHS m. 287 ve Ek VII'nin 1. maddesi uyarınca 14 Eylül 2016 tarihinde Rusya'ya tebliğ ederek tahkim sürecini başlatmıştır. Tahkim usulüne yönelik hususlar taraflarca belirlenmiştir¹³. Daimi Hakemlik Mahkemesi (DHM) davada sadece belgelerin yönetimi, taraflara iletilmesi, taraflar arasında iletişimin sağlanması gibi idari konularda destek sağlamaktadır, DHM'nin tahkim usulüne ilişkin kuralları bu davada uygulanmamaktadır¹⁴. Hakem Mahkemesi, BMDHS Ek VII'nin 3. maddesi uyarınca beş hakemden oluşmaktadır.

Ukrayna, Hakem Mahkemesi'nden özetle şu konularda karar vermesini talep etmektedir¹⁵:

¹³ Dispute Concerning Coastal State Rights in the Black Sea, Sea of Azov, and Kerch Strait (*Ukraine v. the Russian Federation*), PCA Case No. 2017-06, Rules of Procedure, <<https://pcacases.com/web/sendAttach/2136>> (et. 24/05/2021) (bundan sonra Usul Kuralları olarak anılacaktır).

¹⁴ DHM 1899 yılında devletler arasındaki uyuşmazlıkların çözümü için kurulmuştur. DHM'nin kendi tahkim kuralları olduğu gibi tarafların talebine göre sadece idari konularda destek sağlayabilmektedir. İdari görevleri arasında taraflar ve hakemler arasında iletişimi sağlamak, belgelerin tutulması, finansal ve lojistik destek sağlanması bulunmaktadır. DHM'nin hizmetleri hakkında detaylı bilgi için bkz. Permanent Court of Arbitration: "Services", <<https://pca-cpa.org/en/services/>> (et. 24/05/2021).

¹⁵ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 17-18.

1. Ukrayna doğal kaynakların (hidrokarbon çıkarılması dahil olmak üzere) aranması ve kullanılmasına yönelik faaliyetleri gerçekleştirme, bu konuda yetki verme ve düzenlemede münhasır yetkiye sahiptir;
2. Rusya'nın 29 Haziran 2015 tarihli 161-FZ numaralı Federal Kanunu ile 31 Ağustos 2015 tarihli Karar BMDHS ile uyumlu olmayıp Rusya'nın uluslararası sorumluluğunu doğuran uluslararası hukuka aykırı eylemlerdir;
3. Ukrayna balıkçılığa izin verme ve düzenlemede münhasır yetkiye sahiptir;
4. Rusya, Ukrayna'nın gemilerinin sürdürülebilir şekilde canlı kaynakları çıkarmasını engellemekten kaçınacaktır;
5. Ukrayna'nın Kerç Boğazı'ndan geçiş hakkı vardır;
6. Rusya Kerç Boğazı'nın düzenlenmesinde Ukrayna ile işbirliği yapmalıdır;
7. Rusya Ukrayna'nın rızası olmadan Kerç Boğazı üzerinden Rusya sınırından Kırım yarımadasına denizaltı kablosu çekemez, köprü inşa edemez veya boru hattı döşeyemez;
8. Rusya petrol sızıntısı veya başka kirlilik yaratan olaylara ilişkin bilgi vermek dahil deniz çevresinin korunmasında Ukrayna ile tam işbirliği yapmak zorundadır;
9. Rusya Ukrayna'nın rızası veya işbirliği olmadan deniz yatağından arkeolojik, tarihi veya kültürel nesnelere ya da Ukrayna'nın kıyı sularında ve bitişik bölgesindeki kültür miraslarını (Kara-deniz'de Sivastopol yakınlarındaki batık Bizans gemisi ve bu

batıkla ilgili kalıntılar dahil olmak üzere) çıkaramaz veya başka türlü müdahale edemez.

Genel olarak Ukrayna, Rusya tarafından gerçekleştirilen bu faaliyetlerin BMDHS'ye aykırı olduğunu, Rusya'nın uluslararası sorumluluğunu doğuran uluslararası hukuka aykırı eylemler olduğunu ileri sürmektedir. Ukrayna yukarıda sıralanan hukuka aykırı eylemlerin durdurulmasını, manevi zararlar dahil olmak üzere tazminat ödenmesini ve olayların tekrarlanmaması için garanti ve teminat verilmesini talep etmektedir¹⁶. Ukrayna, 2014'teki olaylardan önceki Rusya'nın bu bölgede Ukrayna'nın yetkisini ve haklarını tanıdığını vurgulamaktadır. Ukrayna, BMDHS'nin 2, 21, 33, 43, 44, 56, 58, 60, 61, 62, 73, 77, 92, 123, 192, 194, 204, 205, 206, 279 ve 303. maddelerinin ihlal edildiğini ileri sürmektedir¹⁷.

Ukrayna'nın bu iddialarının üzerine Rusya, Hakem Mahkemesi'nin yetkisine yönelik ilk itirazda bulunmuş; Ukrayna tarafından getirilen uyuşmazlıkta Hakem Mahkemesi'nin yetkisi olmadığını belirtmiştir. Hakem Mahkemesi, 20 Ağustos 2018 tarihli kararında Rusya'nın ilk itirazlarının öncelikli olarak görülmesi gerektiğini ve bu itirazların münhasıran ön mesele yapılacak nitelikte olmaması durumunda esasla birlikte değerlendirileceğini belirtmiştir¹⁸. Bu kararın sonucunda, yetkiye ilişkin itirazlar esas safhasından ayrılarak (bifurcation) öncelikli olarak incelenmeye başlanmıştır¹⁹.

¹⁶ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 10.

¹⁷ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 17-18.

¹⁸ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 19-21.

¹⁹ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 22-26.

II. YETKİ İTİRAZINA İLİŞKİN ÖN İNCELEME

A) RUSYA’NIN HAKEM MAHKEMESİ’NİN YETKİSİNE YÖNELİK İTİRAZLARI

Usul Kuralları, m.1’de taraflar Hakem Mahkemesi’nin belirledikleri usule ilişkin kurallar ile Ek VII dahil olmak üzere BMDHS’nin ilgili hükümleri uyarınca hareket edeceğini kararlaştırmışlardır²⁰. Rusya, Usul Kuralları m.10 çerçevesinde yetki itirazında bulunmuştur²¹. Tahkimde benimsenen *kompetenz-kompetenz/competence de la competence* ilkesinin yansıtıldığı BMDHS m. 288(4) uyarınca Hakem Mahkemesi’nin yetkisine yönelik itirazlar hakkında karar verme yetkisi bulunmaktadır²². Bir başka deyişle, hakem mahkemeleri yetkileri konusunda kendileri karar verebilmektedir. Devletler arası tahkimde de *kompetenz/kompetenz* ilkesi geçerliliğini korumaktadır²³. Hakem mahkemeleri yetkilerini geçerli olup olmadığını söz konusu anlaşmayı yorumlayarak kendileri be-

²⁰ Usul Kuralları, m.1.

²¹ Usul Kuralları, m.10.

²² Bu prensip hakemin kendi yetkisi hakkında karar vermesi anlamına gelmektedir. Akıncı, Z.: *Milletlerarası Tahkim*, İstanbul 2020, s. 229; Can, H. – Tuna, E.: *Milletlerarası Tahkim Hukuku*, Ankara 2021, s. 361. BMDHS m. 288(4)’te de bu ilke benimsenmiştir: “*Hakem heyeti veya mahkemesinin yetkisi hakkında uyumsuzluk olduğu durumda, konu o heyet veya mahkemenin kararıyla çözülecektir.*” Blackaby, N. – Partasides, C., et al: “Agreement to Arbitrate” in *Redfern and Hunter on International Arbitration*, B. 6, 2015, s. 340-341.

²³ Born, G.: *International Arbitration: Law and Practice*, B. 3, 2021, s. 525; Özturanlı, B.: *Devletlerarası Tahkim*, Ankara 2016, s. 202-203, 212 vd.

lirleyebilmektedir²⁴. Rusya'nın yetkiye yönelik itirazları ve Hakem Mahkemesi'nin yaklaşımı şu şekilde özetlenebilir²⁵:

1. Rusya, söz konusu uyuşmazlığın devletlerin belirli bir toprak parçası üzerindeki egemenlik yetkisiyle alakalı olduğunu ve BMDHS m. 281(1) uyarınca hakem mahkemesinin bu türden egemenlik iddialarını çözüme bağlama konusunda yetkisi bulunmadığını ileri sürmüştür. Hakem Mahkemesi bu itirazı kabul etmiştir.
2. Rusya, Azak Denizi ve Kerç Boğazı'nın iç sular olduğunu bu nedenle Hakem Mahkemesi'nin Azak Denizi ve Kerç Boğazı'ndaki faaliyetlere ilişkin iddialar açısından yetkisi olmadığını ileri sürmüştür. Hakem Mahkemesi bu konunun esasla birlikte incelenmesi gerektiğine, dolayısıyla ön inceleme konusu yapılamayacağına karar vermiştir²⁶.
3. Rusya, Hakem Mahkemesi'nin m. 298(1) uyarınca (i) askeri faaliyetler, (ii) egemenlik altındaki bölgede devletin kendi hukukunun icrası, (iii) deniz alanlarının sınırlandırılması ve (iv) tarihi koylar üzerinde yetkisi olmadığını ileri sürmüştür. Hakem Mahkemesi,

²⁴ Malintoppi, L.: "Inter-State Arbitration of Disputed Sovereignty and Maritime Delimitation Issues", in Menaker, A. (ed.): *International Arbitration and the Rule of Law: Contribution and Conformity*, 2017, ICCA Congress Series, Vol 19, s. 70.

²⁵ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı.

²⁶ Rusya, Kerç Boğazı'nın BMDHS kapsamında olmadığını ileri sürmektedir. Bu iddia, Kırım'ın Rusya'nın mı yoksa Ukrayna'nın mı egemenlik alanında olduğu konusuyla doğrudan bağlantılı olduğundan esasa girilmesine karar verilmiştir. Bu itiraz çalışmanın kapsamı dışında kalmaktadır ancak konu hakkındaki inceleme için bkz. Schatz, VJ. – Koval, D.: "Russia's Annexation of Crimea and the Passage of Ships through Kerch Strait: A Law of the Sea Perspective", *Ocean Development and International Law*, 2019, Vol. 50, s. 275; Oral, N.: "Ukraine v. The Russian Federation: Navigating Conflict over Sovereignty under UNCLOS", *International Law Studies*, 2021, Vol. 97, s. 478.

askeri faaliyetlerin taraflarca yetki kapsamı dışında bırakıldığını kabul etmekle birlikte burada askeri faaliyet olmadığını belirterek yetki itirazını reddetmiştir. Halihazırda egemenlikle ilgili uyuşmazlık olduğundan, “egemenlik altındaki bölgede hukukun icrası” hakkında karar verilemeyeceğini belirterek bu itirazı da reddetmiştir. Deniz alanlarının sınırlandırılması ve tarihi koy niteliği hakkında karar verilebilmesi içinse esasa girilmesi gerektiğini belirtmiştir.

4. Rusya, Hakem Mahkemesi’nin m.297(3)(A) kapsamında balıkçılık konusunda yetkisi olmadığını ileri sürmüştür. Hakem Mahkemesi, münhasır ekonomik bölgenin olup olmadığını belirlenemeyeceğini belirterek itirazı reddetmiştir.
5. Rusya söz konusu hakem mahkemesinin Ek VII uyarınca oluşturulduğunu; Ek VIII kapsamına giren balıkçılık, deniz çevresini koruma ve seyrüsefer hakları konularında Hakem Mahkemesi’nin yargı yetkisi olmadığını ve bu konular için özel hakem mahkemesinin oluşturulması gerektiğini ileri sürmüştür. Hakem Mahkemesi uyuşmazlığın sadece bu kategorilerle sınırlı olmadığını, davanın bir bütün olarak ele alınması gerektiğini belirterek itirazı reddetmiştir.
6. Rusya, Ukrayna ile arasındaki Azak ve Kerç İşbirliği Anlaşması²⁷ m.1’de yer alan meselelerin (*questions*) anlaşma ile çözüleceğine

²⁷ Burada tartışma konusu, Azak ve Kerç İşbirliği Anlaşması’nın yorumuna ve uygulanmasına yönelik uyuşmazlıkların müzakere ve tarafların seçeceği diğer barışçıl yollarla çözüleceğini ifade eden 4. madde değildir. Kerç Boğazı’yla ilgili diğer tüm meselelere yönelik anlaşma yapılmasını öngören 1. madde taraflarca farklı yorumlanmaktadır. Metnin resmi olmayan kaynağı için bkz. <<https://www.ecolex.org/>

dair ifadeye dayanarak Hakem Mahkemesi'nin m.281 uyarınca yetkisi olmadığını ileri sürmüştür. Madde 281'e göre taraflar uyuşmazlıklarını barışçıl yollarla çözmeye karar vermişlerse, bu yolla çözüme ulaşılamaması halinde BMDHS çerçevesinde uyuşmazlık çözümüne başvurabilmektedir. Rusya, Azak ve Kerç İşbirliği Anlaşması m.1'de yer alan "anlaşma" kelimesinin taraflar arasında yürütülecek müzakereleri işaret ettiğini, andlaşma akdedilmesi anlamına gelmediğini ve "meseleler" ifadesinin taraflar arasındaki tüm "uyuşmazlıkları" (*disputes*) kapsadığını savunmaktadır. Buradan yola çıkarak Rusya, taraflar arasında barışçıl çözüm yöntemlerine başvurulmadan BMDHS uyarınca söz konusu tahkim gidilemeyeceğini ileri sürmektedir. Ukrayna ise m.1'in Kerç Boğazı ile ilgili meselelerde tarafların andlaşma akdetmesini öngördüğünü, uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak anlaşılamayacağını belirtmektedir. Hakem Mahkemesi, Azak ve Kerç İşbirliği Anlaşması'nı yorumlayarak tarafların meseleleri (*questions*) akdecekleri anlaşmayla çözeceklerini belirttiklerini; uyuşmazlık (*disputes*) kelimesini kullanmak isteselerdi bu şekilde ifade edeceklerini, "anlaşma"nın ise bir uyuşmazlık çözüm mekanizması olmadığı sonucuna varmış ve dolayısıyla bu itirazı reddetmiştir²⁸.

details/treaty/agreement-between-the-russian-federation-and-the-ukraine-on-cooperation-in-the-use-of-the-sea-of-azov-and-the-strait-of-kerch-tre-149547/> (et. 20/05/2021). Metnin resmi olmayan çevirisi için bkz. <<https://www.jura.uni-hamburg.de/die-fakultaet/professuren/proelss/dateien-valentin/agreement-sea-of-azov>> (et. 20/11/2021).

²⁸ Azak ve Kerç İşbirliği Anlaşması aynı zamanda Ukrayna ve Rusya arasında 2019 tarihli ikinci bir BMDHS tahkimine konu olmuştur. Aynı konuda iki anlaşmanın bulunup bulunmadığı, BMDHS hakem mahkemesinin başka bir anlaşmanın yorum-

Rusya'nın bu itirazları arasından Ukrayna'nın taleplerinin Kırım'daki egemenlik haklarına ilişkin olması nedeniyle Hakem Mahkemesi'nin yetkisi olmadığına yönelik itiraz kabul edilmiştir. Esasa girilerek incelenmesi gereken diğer itirazlar bakımından da egemenlik konusu önem arz ettiğinden bu çalışmada kabul edilen bu itiraz ele alınacaktır.

B) RUSYA'NIN “UYUŞMAZLIĞIN EGEMENLİK HAKLARINA İLİŞKİN OLMASI” NEDENİYLE HAKEM MAHKEMESİNİN YETKİSİNE İTİRAZI

Rusya'nın bu itirazı m.288'de belirtilen uyuşmazlığın konusuna (*ratione materiae*) yönelik sınırlamaya dayandırmaktadır. BMDHS'nin 288. maddesi

“287. maddede öngörülen bir divan veya mahkeme işbu Kısma uygun olarak kendisine sunulan ve işbu Sözleşmenin yorumlanmasına veya uygulanmasına ilişkin her uyuşmazlığa bakmaya yetkili olacaktır.”

demektedir. Rusya bu maddeden yola çıkarak uyuşmazlığın BMDHS'nin yorumlanması veya uygulanmasına ilişkin olmadığını, Kırım'daki egemenlik haklarıyla ilgili olduğunu; bu nedenle Hakem Mahkemesi'nin uyuşmazlığın çözümünde yetkisi olmadığını ileri sürmektedir²⁹. Bunun

lamasını gerektirip gerektirmediği de karma uyuşmazlıklar kapsamında ele alınmaktadır. bkz. Case Concerning the Detention of Three Ukrainian Naval Vessels (*Ukraine v. Russian Federation*), Provisional Measures, <<https://www.itlos.org/en/main/cases/list-of-cases/case-concerning-the-detention-of-three-ukrainian-naval-vessels-ukraine-v-russian-federation-provisional-measures/>> (et. 27/05/2021). Konu hakkında detaylı inceleme için bkz. Jia, BB.: “The Question of Jurisdiction in the 2019 Arbitration between Ukraine and Russia”, *Chinese Journal of International Law*, 2020, Vol. 19, s. 683.

²⁹ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 46-57.

karşısında Ukrayna uyuşmazlığın BMDHS'nin uygulanması ve yorumlanmasıyla ilgili olduğunu savunmaktadır³⁰.

BMDHS'nin 286 ve 288(1) maddeleri uyarınca zorunlu uyuşmazlık çözümlü görevini yerine getiren hakem mahkemelerinin konuya yönelik yetkisi BMDHS'nin uygulanması ve yorumlanmasına ilişkin uyuşmazlıklarla sınırlıdır. Ek VII uyarınca oluşturulan hakem mahkemelerinin konu bakımından yetkisi sadece BMDHS hükümleriyle sınırlı olacak; örf ve âdet hukuku ile diğer anlaşmalardan kaynaklanan uyuşmazlıklar, BMDHS'ye atıfta bulunulmadıkça, bu hakem mahkemeleri tarafından görülemeyecektir³¹.

BMDHS'nin yorumlanması ve uygulanmasına ek olarak hakem mahkemelerinin çözmesi gereken BMDHS'nin dışında tali nitelikte uyuşmazlıklar varsa bunlar karma uyuşmazlık (*mixed dispute*) olarak adlandırılmaktadır³². Karma uyuşmazlıklar hem kara hem de deniz sınırları hakkında eş zamanlı anlaşmazlıkları içermektedir³³. BMDHS kapsamında giren bir taleple girmeyen bir talebin bir arada ileri sürüldüğü durumlar-

³⁰ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 58-62.

³¹ Schatz V.: "The Award concerning Preliminary Objections in Ukraine v. Russia: Observations regarding the Implicated Status of Crimea and the Sea of Azov", EJIL Blog, 20 March 2020, <<https://www.ejiltalk.org/the-award-concerning-preliminary-objections-in-ukraine-v-russia-observations-regarding-the-implicated-status-of-crimea-and-the-sea-of-azov/>> (et. 24/05/2021).

³² Volterra, R.G. – Mandelli, G.F. – Nistal, Á.: "Current Legal Developments Ukraine/Russian Federation", International Journal of Marine and Coastal Law, 2018, Vol. 33, s. 614, 616.

³³ Hamaiunova, V.: "Legal Position of LOS Tribunal Regarding Mixed Disputes", Technology Transfer: Innovative Solutions in Social Sciences and Humanities, 2020, No. 12, s. 22, 80.

da da karma uyuşmazlıktan bahsedilmektedir³⁴. İki uyuşmazlık arasında açıkça bir ayırım olmadığı durumda BMDHS kapsamında oluşturulan hakem mahkemesinin zorunlu yargı yetkisini kullanıp kullanamayacağı tartışmalı hale gelmektedir³⁵. Hakem mahkemelerinin karma uyuşmazlıklarda yetkisi hakkında iki karşıt görüş bulunmaktadır³⁶. Kara sınırı hakkındaki uyuşmazlık, BMDHS'nin uygulanması ve yorumlanmasıyla ilgiliyse hakem mahkemesinin yetkili olacağı görüşü karşısında ne olursa olsun bu türden uyuşmazlıkları her iki devletin açık rızası olmadan çözüme kavuşturamayacağı görüşü ileri sürülmektedir³⁷. İlk görüşle paralel olarak, deniz alanlarının sınırlandırılmasına ilişkin birçok uyuşmazlıkta mahkemenin öncelikle uyuşmazlık konusu adalar veya karadaki kıyı bölgeleri üzerindeki egemenliğe ilişkin sorunları çözüme kavuşturması gerektiği savunulmaktadır³⁸.

Hakem mahkemeleri karma uyuşmazlıklarla karşılaştıklarında öncelikle bir uyuşmazlık olup olmadığını, varsa bu uyuşmazlığın BMDHS kapsamında olup olmadığını incelemekte; bunların ardından uyuşmazlığın ağırlıklı olarak BMDHS dışındaki hukuk kurallarının uygulanması ve

³⁴ Shi, X. – Chang, Y.C.: “Order of Provisional Measures in Ukraine versus Russia and Mixed Disputes concerning Military Activities”, *Journal of International Dispute Settlement*, 2020, Vol. 11, I. 2, s. 278, 288.

³⁵ Hamaiunova, 80.

³⁶ Volterra – Mandelli – Nistal, 617.

³⁷ Buga, I.: “Territorial Sovereignty Issues in Maritime Disputes: A Jurisdictional Dilemma for Law of the Sea Tribunals”, *The International Journal of Marine and Coastal Law*, 2012, Vol. 27, s. 59; Volterra – Mandelli – Nistal, 617.

³⁸ Shi, J.: “Maritime Delimitation in the Jurisprudence of the International Court of Justice” *Chinese Journal of International Law*, 2010, Vol. 9, s. 271, 275.

yorumlanmasını gerektirip gerektirmediğini değerlendirmektedir³⁹. Bu incelemeleri yaparken tarafların iddialarının kapsamını ve niteliğini (kara üzerinde egemenlik hakkı iddiasına ilişkin olup olmadığını) göz önünde bulundurmaktadır⁴⁰. Önümüzdeki olayda Hakem Mahkemesi ilk önce uyuşmazlığı nitelendirmiş, ilgili BMDHS maddelerini yorumladıktan sonra egemenlik hakkında uyuşmazlık olup olmadığını ele almıştır. Buradan yola çıkarak, söz konusu karar, Hakem Mahkemesi'nin takip ettiği sistematikte ele alınacaktır.

1- Uyuşmazlığın Nitelendirilmesi

Taraflar uyuşmazlığı farklı şekillerde nitelendirmektedirler. Rusya, Ukrayna'nın iddialarını sürmekteki asıl amacının Kırım'daki egemenlik sorununun çözümlenmesi olduğunu belirtmektedir⁴¹. Rusya'ya göre Ukrayna'nın ileri sürdüğü iddiaların çözümlenebilmesi için Hakem Mahkemesi'nin zımnen veya açıkça Kırım'daki egemenlik haklarına yönelik karar vermesi gerekmektedir⁴².

Egemenlik haklarına ilişkin uyuşmazlık olduğu ileri sürülerek yapılan yetki itirazlarında hakem mahkemesinin yetkisi olduğunu savunan taraflar ya egemenliğe ilişkin uyuşmazlık olmadığını ya da böyle bir uyuş-

³⁹ Harrison, J.: "Defining Disputes and Characterizing Claims: Subject-Matter Jurisdiction in Law of the Sea Convention Litigation", *Ocean Development and International Law*, 2017, Vol. 48, s. 269, 270; *Chagos MPA*; *Güney Çin Denizi*; Territorial and Maritime Dispute between Nicaragua and Honduras in the Caribbean Sea (*Nicaragua v. Honduras*), Karar, ICJ Reports 2007 (bundan sonra *Nicaragua v. Honduras* olarak anılacaktır).

⁴⁰ Harrison, 270.

⁴¹ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 57

⁴² İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 57

mazlık olsa bile hakem mahkemesinin dolaylı olarak yetkisi olduğunu ileri sürdüğü görülmektedir⁴³. Bu formülü takip eden Ukrayna da egemenliğin zaten kendisinde olduğunu, yapılan referandumun Kırım'ın statüsünü değiştirmedini belirterek Rusya'nın bu nitelendirmesine karşı çıkmaktadır⁴⁴.

Hakem Mahkemesi, Ukrayna'nın taleplerini nasıl nitelendirdiğini göz önünde bulundursa da nihai kararı Ukrayna'nın nitelendirmesinden bağımsız bir şekilde kendisinin vereceğini belirtmektedir. Hakem Mahkemesi Ukrayna'nın taleplerinin halihazırda Kırım'da egemen olduğu varsayımına ve BMDHS uyarınca sahip olduğu kıyı devlet haklarına dayandığını gözlemlemektedir⁴⁵. Ancak Ukrayna'nın varsayımını doğrudan kabul etmemekte; Kırım'daki egemenlik hakları konusunda Rusya'nın itirazları olduğunu; dolayısıyla, ilk önce bu meselenin çözülmesi gerektiğini belirtmektedir⁴⁶. Hakem Mahkemesi, uyuşmazlığın egemenlik haklarına ilişkin olup olmadığı konusunda nitelendirme yapmamakta; konuyu BMDHS'nin yorumlanması ve uyuşmazlığın varlığı başlıklarını değerlendirdikten sonra çözüme bağlamaktadır.

2- Hakem Mahkemesi'nin m. 288 (1) Kapsamında Yetkisinin Yorumlanması

Rusya, Hakem Mahkemesi'nin yetkisinin sadece BMDHS'nin uygulanması ve yorumlanmasıyla sınırlı olduğunu ve Ukrayna'nın taleplerinin

⁴³ Schatz (Bkz. dn. 31).

⁴⁴ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 60 – 62.

⁴⁵ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 151.

⁴⁶ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 151.

egemenlik iddiasının çözümlenmesini gerektirmesi nedeniyle yetkisi olmadığını ileri sürmektedir⁴⁷. Ukrayna ise m. 288(1)'in geniş yorumlanması gerektiğini, herhangi bir egemenlik iddiası varsa bile bunun yetki itirazını gerektirmediğini savunmaktadır⁴⁸.

Yargılamanın taraflarının her çeşit iddialarını BMDHS kapsamında öne sürmeleri karşısında, hakem mahkemelerinin ileri sürülen iddiaların gerçekten BMDHS'den kaynaklanan hak ve borçlara ilişkin olup olmadığını değerlendirmeleri gerekmektedir⁴⁹. Hakem Mahkemesi de kararında Ukrayna'nın Kırım'da egemenliğine ilişkin uyuşmazlık ileri sürmediğini ve zaten kendisinin egemen devlet kabul ettiğini; böyle bir uyuşmazlık olduğu kabul edilse bile bu iddianın BMDHS kapsamındaki taleplere göre tali nitelikte olduğundan Hakem Mahkemesi tarafından çözümlenebileceğini savunduğunu belirtmektedir⁵⁰. Bununla birlikte, Hakem Mahkemesi, Rusya'nın egemenlik haklarına yönelik itirazları olduğundan bu noktada bir uyuşmazlık olup olmadığını incelenmesi gerektiğini belirterek bir sonraki adıma geçmektedir.

3- Egemenlik Hakkında Uyuşmazlık Olup Olmadığı

Rusya, egemenlikle ilgili bir karar verilecekse Rusya-Ukrayna arasındaki tarihsel olayların gözetilmesi gerektiğini belirtmektedir⁵¹. Aynı zamanda, Ukrayna'nın manevi zarar talebi hakkında karar verilebilmesi

⁴⁷ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 65 – 73.

⁴⁸ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 74 – 77.

⁴⁹ Harrison, 273.

⁵⁰ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 161.

⁵¹ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 79.

için Ukrayna'nın Kırım'da egemen olduğunun hükme bağlanması gerektiğini, bunun da yetkisi dışında olduğunu vurgulamaktadır⁵². Ukrayna tarihsel olayların sadece arka plan oluşturduğunu ve BMDHS kapsamında haklarını ileri sürdüğünü yinelemektedir⁵³.

BMDHS'nin 286. maddesi uyarınca zorunlu uyuşmazlık çözüm mekanizmalarının devreye girmesinin ön koşulu olarak bir uyuşmazlık olması gerekmektedir. Dolayısıyla uyuşmazlığın varlığı, hakem mahkemesinin yetkisini belirlemektedir⁵⁴. Her ne kadar uyuşmazlığın olduğuna dair kanıtların davacı tarafından sunulması beklense de hakem mahkemesi bu konuyu objektif olarak ele alarak karar vermelidir⁵⁵. Çelişen iddialar veya görüşler bulunuyorsa uyuşmazlıktan bahsedilebilecektir. Bu olayda da Hakem Mahkemesi, "hukuki konu veya vakıa hakkında anlaşmazlık, hukuki görüşler veya çıkarılara yönelik çatışma"⁵⁶ olduğundan taraflar arasında uyuşmazlık olduğuna karar vermiş ve Ukrayna'nın bu konudaki alternatif iddialarını incelemeye geçmiştir⁵⁷. Rusya'nın Kırım'ı ilhaki tamamen hukuka aykırı olsa dahi uyuşmazlığın varlığının yeterli olduğu kabul edilmesi gerektiği savunulmaktadır⁵⁸. Bu noktada, Hakem Mah-

⁵² İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 82.

⁵³ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 85.

⁵⁴ Schreuer, C.: "What Is a Legal Dispute?" in Buffard, I. (ed.): *International Law between Universalism and Fragmentation: Festschrift in Honour of Gerhard Hafner*, 2008, s. 960.

⁵⁵ Harrison, 270.

⁵⁶ *Mavrommatis Palestine Concessions (Greece v. United Kingdom)*, Judgment, P.C.I.J. Series A, No. 2, s. 11.

⁵⁷ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 163-166.

⁵⁸ Schatz (Bkz. dn. 31).

kemesi'nin uyuşmazlığın olup olmadığına yönelik değerlendirmesinin yerinde olduğunun kabulü gerekmektedir.

4- Rusya'nın İtirazının Kabul Edilemezliği

Ukrayna, Rusya'nın Kırım'ın Ukrayna'ya ait olduğunu tanıdığını ve hali hazırda Rus egemenliği altında olduğunu iddia ettiğini, bu iddiasının kabul edilemez olduğunu ileri sürmektedir⁵⁹. Ukrayna, BM Genel Kurul kararıyla Kırım'ın Ukrayna egemenliğinde olduğunun uluslararası toplum tarafından kabul edildiğini; Rusya'nın hukuka aykırı iddialarının tanınmaması gerektiğini belirtmektedir⁶⁰. Bunlara ek olarak, Rusya'nın Ukrayna'nın sınır bütünlüğüne yönelik taahhütleriyle bağlı olduğunu; iyi niyet, hakkaniyet ve ahde vefa ilkleri çerçevesinde Rusya'nın iddialarının kabul edilmemesi gerektiğini belirtmektedir⁶¹. Rusya, Hakem Mahkemesi'nin bu *jus cogens* ilkeleri inceleme yetkisi olmadığını, BM Genel Kurul kararlarının bağlayıcı olmadığını, Kırım'ın Rus toprağı olduğuna karar verilmesini istemediğini; sadece bu konuda uyuşmazlık olduğunu ileri sürdüğünü belirtmektedir⁶². İyi niyet iddiaları hakkında da devletin değişen koşullarda yeni yaklaşımlar benimseyebileceğini ifade etmektedir⁶³.

BM Genel Kurulu'nun örgütün işleyişine dair kararlar dışında üyelere yönelik bağlayıcı karar yetkisi genel olarak bulunmamaktadır⁶⁴. Yetki alanı her ne kadar oldukça geniş kabul edilse de bu organın aldığı karar-

⁵⁹ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 99.

⁶⁰ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 100 – 106.

⁶¹ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 107.

⁶² İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 87 – 97.

⁶³ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 98.

⁶⁴ Sur, M.: *Uluslararası Hukukun Esasları*, İstanbul 2020, s. 195.

lar tavsiye niteliğindedir⁶⁵. Bununla birlikte, Birleşik Krallığın Chagos adalarını hukuka uygun şekilde sömürgeleikten çıkarıp çıkarmadığının değerlendirildiği *Chagos MPA* davasında Uluslararası Adalet Divanı (UAD), BM Genel Kurul kararlarının etkisi ele alınmıştır⁶⁶. UAD, *Nükleer Silahlar*⁶⁷ görüşünden yararlanarak bağlayıcı olmayan Genel Kurul kararlarının duruma göre *opinio juris* oluşturabileceğini, olayın şartlarını ve kararın ne derece emredici olduğunun dikkate alınması gerektiğini belirtmiştir⁶⁸. Bu olayda, Genel Kurul kararında emredici bir dilden ziyade devletleri uymaya davet (*calls upon*) ifadesi tercih edilmiş ve devletler çoğunlukla çekimser kalmışlardır⁶⁹. Bu unsurlar göz önünde bulundurulduğunda *Chagos MPA*'de olduğu gibi *opinio juris* oluşturan bir karardan bahsedilmesi oldukça güç görülmektedir.

Hakem Mahkemesi, BM Genel Kurul kararlarının duruma ve kabul edildiği şartlara göre değerlendirilmesi, kararlara bu şekilde ağırlık verilmesi gerektiği görüşünü benimsemiştir⁷⁰. Bununla birlikte Hakem Mahkemesi, kaç devletin olumlu oy verdiği veya kararın kullandığı dili göz önünde bulundurmak yerine Ukrayna'nın yorumunu benimserse egemenlik iddialarını kabul etmiş olacağını ancak buna yetkisi olmadığını belirtmiştir⁷¹. Hakem Mahkemesi'nin Genel Kurul kararını taraflar arasında

⁶⁵ Sur, 195.

⁶⁶ *Chagos MPA*, s. 132.

⁶⁷ Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons, Advisory Opinion, 8 Temmuz 1996.

⁶⁸ *Chagos MPA*, para. 151.

⁶⁹ Birleşmiş Milletler Genel Kurul Kararı, 68/262, U.N. Doc. No. A/RES/68/262 (27 Mart 2014).

⁷⁰ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 173.

⁷¹ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 176.

uyuşmazlık olduğu şeklinde yorumlamakla yetindiği ve Kırım'ın statüsüne karar vermediği anlaşılmaktadır. İyi niyet iddialarını da yetkisiz olduğundan kabul etmediği görülmektedir⁷². Kararın lafzından yola çıkıldığında Hakem Mahkemesi'nin içeriğinden bağımsız olarak Genel Kurul kararını çekimsiz oylara ve tam anlamıyla emredici olmayan ifadelere rağmen göz önünde bulundurduğunu; ancak egemenliğe yönelik tartışmalar nedeniyle yetkisizlik kararı verdiği görülmektedir.

5- Ukrayna'nın Rusya'nın İtirazının Makul Olmadığı (Implausibility) Yönündeki İddiası

Ukrayna'ya göre Rusya Hakem Mahkemesi'nin yetkisinden kaçınmak için egemenlik iddiasını ileri sürmektedir ve bu iddianın kabul edilebilmesi için en azından makul olması gerekmektedir⁷³. Rusya ise iddianın makul olmasından ziyade hakları veya usulü suiistimal edip etmediğine bakılması gerektiğini belirtmektedir⁷⁴.

Uyuşmazlığın ileri sürülmesinde ortaya konması gereken eşiğin düşük olduğu kabul edilmekte; literatürde hakem heyetleri ve mahkemelerinin bu konuda esnek davranması önerilmektedir⁷⁵. Hakem Mahkemesi de Ukrayna'nın atıfta bulunduğu önceki davaların önündeki uyuşmazlıktan çok farklı olduğunu belirtmektedir⁷⁶. Hakem Mahkemesi, uyuşmazlık

⁷² İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 181.

⁷³ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 115-125.

⁷⁴ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 108-114.

⁷⁵ Shreuer, 962.

⁷⁶ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 183-190.

olup olmadığına karar verirken yüksek bir standart benimsememiş ve Rusya'nın yetki itirazlarının gereksiz olmadığı sonucuna varmıştır⁷⁷.

6- Uyuşmazlığın Ağırlığı (*Relative Weight of the Dispute*)

Ukrayna bu davada esas uyuşmazlığın egemenlikle ilgili olmadığını ve hatta uyuşmazlığın ağırlığının bu noktada toplanmadığını ileri sürmektedir⁷⁸. Rusya ise egemenlik meselesinin uyuşmazlığın tali bir unsuru olmadığını; aksine uyuşmazlığın tam anlamıyla bu noktada toplandığını belirtmektedir⁷⁹. Hakem Mahkemesi, egemenlik sorunun çözülmesinin Ukrayna'nın BMDHS uyarınca ileri sürdüğü iddialarından bazılarının ön koşulu olduğuna karar vermiştir⁸⁰. Gerçekten de Ukrayna'nın talepleri hakkında karar verilebilmesi için Kırım'daki egemenlik uyuşmazlığının çözüme kavuşturulması gerekmektedir. Ukrayna'nın taleplerinin birçoğu bu ön sorunla ilintili olduğundan Rusya'nın argümanın daha kuvvetli olduğu görülmektedir. Bununla birlikte Hakem Mahkemesi kesin bir yargıya varmaksızın, stratejik bir kararla bu meseleyi esasla birlikte çözülmek üzere ileri bir tarihe bırakmıştır.

III. GENEL DEĞERLENDİRME

BMDHS'nin kara üzerindeki egemenlik haklarını içermediği, bu nedenle BMDHS uyarınca kurulan hakem mahkemelerinin yargı yetkisinin kap-

⁷⁷ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 183-190.

⁷⁸ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 136-145.

⁷⁹ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 126-135.

⁸⁰ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 191-196.

samı dışında bırakılması gerektiği genel olarak kabul edilmektedir⁸¹. Karma uyuşmazlık ifadesinin üzerinde uzlaşmış bir tanımı olmadığı ifade edilse de BMDHS taleplerinin, BMDHS dışındaki uluslararası hukuk kuralları uyarınca ileri sürülen taleplerle birlikte ileri sürüldüğü uyuşmazlıklar karma uyuşmazlık olarak nitelendirilmektedir⁸². Karma uyuşmazlıkla karşılaşıldığında BMDHS hakem mahkemelerinin iddiaları doğrudan reddetmediği görülmektedir. Örneğin, Uluslararası Adalet Divanı, Nicaragua ve Honduras arasındaki uyuşmazlıkta, Nikaragua'nın sonradan ileri sürdüğü egemenlik iddiasını Nikaragua'nın deniz alanı sınırlamasına ilişkin başvurusunda zımnen dile getirildiğini ve doğrudan bu uyuşmazlıktan kaynaklandığını belirterek egemenlik iddialarını incelemeyi kabul etmiştir⁸³.

Karma bir uyuşmazlıkla karşılaşıldığında hakem heyeti veya mahkemelerin benimsediği yöntemlerden biri, ayrılabilirlik (*severability*) yaklaşımıyla yetkisi olmayan hususun yetkisi olan noktalardan ayrılıp ayrılmayacağına bakmaktır⁸⁴. Başka bir deyişle, taraflar arasındaki uyuşmaz-

⁸¹ Dupont, P.: "Chapter 2 Contested Sovereignty over Land Territory and Maritime Zones" in *Stress Testing the Law of the Sea*, Leiden 2018, s. 41.

⁸² Hamaiunova, 26-27.

⁸³ *Nicaragua v. Honduras*, s. 659, para. 105– 107.

⁸⁴ Shi – Chang, 289. Hill-Cawthorne, L.: "International Litigation and Disaggregation of Disputes: Ukraine/Russia as a Case Study", *International and Comparative Law Quarterly*, 2019, Vol. 68, s. 794. Bu yaklaşım, tahkim anlaşmasının geçerliliğinin esasa temel oluşturan anlaşmanın geçerliliğinden bağımsız olduğunu öngören ayrılabilirlik (*separability*) doktrinine yakınsamaktadır. *Kompetenz-kompetenz* ilkesiyle de yakından ilgili olan tahkim anlaşmasının ayrılabilirliği (ayrılığı/bağımsızlığı) doktrini için bkz. Born, 375-505; Blackaby – Partasides, 104-107, 339; Akıncı, 163-166; Özturanlı, 212-220; Can – Tuna, 170-173. Ayrılabilirlik yaklaşımına ek olarak, başka uyuşmazlıklar bakımından uluslararası mahkemelerin benimsediği diğer yaklaşımları da açıklamalar için bkz. Hill-Cawthorne, 794 vd.

lık eş zamanlı olarak hem BMDHS hem de BMDHS dışındaki bir anlaşma ya da uluslararası hukuk kuralı kapsamına girdiğinde BMDHS uyarınca kurulan hakem mahkemesinin yetkisinin ortadan kalkmadığı benimsenmektedir⁸⁵. *Chagos MPA* ve *Güney Çin Denizi* davalarında da bu yaklaşım benimsenmiştir⁸⁶. Ukrayna ve Rusya arasındaki bu uyuşmazlıkta da Hakem Mahkemesi ilk önce yetkiye ilişkin itirazları ele alarak esastan ayırmış, ardından yetkisi olduğunu düşündüğü iddiaları esasla birlikte incelemeye bırakırken yetkisiz olduğunu düşündüğü konuları reddetmiştir.

Karma uyuşmazlıklar açısından takip edilen bir diğer yöntem baskınlık (*preponderance*) testidir⁸⁷. Hakem mahkemeleri yetkisiz oldukları konuların BMDHS uyarınca yetkili oldukları konulara ne derece tali nitelikte olduğuna bakmaktadır⁸⁸. Hakem mahkemelerinin bu konuya yönelik yorumları farklılık göstermektedir. Örneğin, *Güney Çin Denizi* tahkiminde, Çin uyuşmazlığın esasının kara üzerindeki egemenlikle ilgili olduğunu bu nedenle yetki kapsamında olmadığını ileri sürmüştür⁸⁹. Hakem mahkemesi, egemenliğe ilişkin uyuşmazlık olduğunu ancak Filipinler'in BMDHS'nin yorumlanması ve uygulanmasıyla alakalı bağımsız meseleleri ortaya koyduğunu; egemenlik iddialarının Filipinler'in

⁸⁵ Harrison, 276.

⁸⁶ *Chagos MPA*, para. 163, 547(B); *Güney Çin Denizi*, para. 14.

⁸⁷ Shi – Chang, 292. Hill-Cawthorne, egemenliğe ilişkin tali nitelikteki uyuşmazlığın hakem mahkemesinin yetki kapsamında olabileceği görüşünde tali niteliğe karar verilmesinde baskınlık testi ifadesi yerine kısıtlayıcı yaklaşım (*restrictive approach*) ifadesini benimsemektedir. s. 802.

⁸⁸ Zou, K. – Ye Q.: “Interpretation and Application of Article 298 of the Law of the Sea Convention in Recent Annex VII Arbitrations: An Appraisal” *Ocean Development and International Law*, 2017, Vol. 48, No. 3-4, s. 339.

⁸⁹ *Güney Çin Denizi*, para. 153.

davasında ima edildiğini reddetmiştir⁹⁰. Hakem mahkemesi, açılan davanın sınırlarının tamamen farkında olduğunu, her iki tarafında egemenlik iddialarını çürütecek veya haklı çıkaracak bir adım atmayacağını belirterek karar vermiştir⁹¹.

Bununla birlikte, *Chagos MPA* tahkiminde Hint Okyanusu'nda bulundan bir grup ada üzerinde hem Birleşik Krallık'ın hem de Mauritius'un egemenlik iddiaları söz konusudur. Mauritius başvurusunda, Birleşik Krallık'ın kıyı devleti olmamasına rağmen Chagos etrafındaki sularda deniz koruma alanı ilan ederek BMDHS'yi ihlal ettiğini ileri sürmektedir⁹². Hakem mahkemesi, m. 288(1) uyarınca yetkisinin uyuşmazlığa tali nitelikteki meseleler üzerinde de devam edebileceği görüşünü benimsemektedir⁹³. Bu nedenle, uyuşmazlığın ağırlığının ne yönde olduğunun incelenmesi gerektiğini ifade etmektedir⁹⁴. Hakem mahkemesi, her ne kadar tali nitelikte olan egemenlikle ilgili ufak meselelerin karara bağlanabileceğini kabul etse de *Chagos MPA* davasında egemenlik uyuşmazlığının daha geniş kapsamlı olduğuna karar vermiştir⁹⁵. Uyuşmazlığın tali niteliği ve ufak bir mesele olup olmaması oldukça öznel bir değerlendirmeye dayanabileceğinden mahkemenin bu yaklaşımı eleştirilmektedir⁹⁶.

⁹⁰ Güney Çin Denizi, para. 154.

⁹¹ Güney Çin Denizi, para. 154.

⁹² Chagos MPA, para. 7.

⁹³ *Chagos MPA*, para. 218, 220, 221.

⁹⁴ *Chagos MPA*, para. 211.

⁹⁵ *Chagos MPA*, para. 221.

⁹⁶ Talmon, S.A.G.: "The Chagos Marine Protected Area Arbitration: A Case Study of the Creeping Expansion of the Jurisdiction of UNCLOS Part XV Courts and Tribunals", *International and Comparative Law Quarterly*, 2012, Vol. 65, s. 933, 934; Qu, W.: "The Issue of Jurisdiction Over Mixed Disputes in the Chagos Marine Pro-

Ukrayna ve Rusya arasındaki söz konusu uyuşmazlıkta Hakem Mahkemesi'nin *Chagos MPA* kararını takip etmesi durumunda yetkisiz olduğuna karar vereceği, bunun yerine *Güney Çin Denizi* kararını takip etmesi halinde yetkili olduğuna karar vereceği hakem kararından önce öngörülmüştür⁹⁷. Hakem Mahkemesi'nin yetkisine ilişkin kararında, *Güney Çin Denizi* yerine *Chagos MPA* kararının benimsendiği görülmektedir. Bununla birlikte, Kırım üzerindeki egemenlik haklarına yönelik uyuşmazlık Ukrayna'nın diğer taleplerinin ortaya çıkmasıyla zamansal olarak kıyaslanmamıştır. Egemenliğe yönelik uyuşmazlığın daha derin olduğuna dair detaylı inceleme yapılmadığından karar gerekçe yönünden eksik kalmaktadır.

Kararın, BMDHS hakem mahkemelerinin karma uyuşmazlıklar hakkındaki içtihadı katkı sağlayacağı öngörülmekteydi⁹⁸. Karar verildikten sonra, Hakem Mahkemesi'nin *Chagos MPA*'den esinlendiği; her ne kadar egemenlik yetkisiyle ilgili olsa da bu konuya değinilmeden hem BMDHS kapsamındaki talepleri sonuca bağlamanın oldukça zor olacağı hem de BMDHS'yi geçersiz kıldığı; bu nedenle karma uyuşmazlıklar açısından bundan sonraki hakem mahkemelerinin farklı bir bakış açısı benimsemesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Kararın sonucunda Hakem Mahkemesi, Ukrayna'nın Kırım'da egemen devlet olduğuna dayanan hiçbir talep hakkında karar veremeyeceğine hükmetmiştir. Hakem Mahkemesi taraflara hangi talepler açısından ön-

tection Area Arbitration and Beyond”, *Ocean Development and International Law* Vol. 47, No. 1, s. 49.

⁹⁷ Volterra – Madelli – Nistal, 621.

⁹⁸ Volterra – Mandelli – Nistal, 621.

celikle kıyı devletin belirlenmesi gerektiğini sormuştur. Rusya taleplerin çoğunun bu kapsamda olduğunu, Ukrayna ise çoğunun bu türden bir belirlemeye gerek duymadığını belirtmiştir⁹⁹.

Hakem Mahkemesi bu konuda henüz karar vermediğinden hangi talepleri yetkisizlik nedeniyle kapsam dışında bırakacağı belirsizdir. Bu noktada, esasa yönelik kararı verirken taleplerin egemenlik konusunda karar gerektirmediğini belirterek yargılamanın kapsamını genişletebileceği gibi aksi yönde hareket ederek birçok talebi reddetmesi de mümkün görülmektedir¹⁰⁰.

SONUÇ

Ukrayna'nın Rusya'ya karşı BMDHS uyarınca başlatmış olduğu 2016 tarihli tahkim davasında Rusya Hakem Mahkemesi'nin yetkisine itiraz etmiştir. Hakem Mahkemesi yetki itirazlarını ön mesele olarak ele almak üzere esastan ayırmıştır. Rusya'nın uyuşmazlığın BMDHS'nin uygulanması ve yorumlanması hakkında olmadığı; Kırım üzerindeki egemenlik iddialarının çözümüne ilişkin olduğu bu nedenle Hakem Mahkemesi'nin yetkisi olmadığına yönelik itirazı kabul edilmiştir. Hakem Mahkemesi, Ukrayna'nın Kırım'da egemen devlet olduğuna dayanan hiçbir talep hakkında karar veremeyeceğine hükmetmiştir. Bununla birlikte, Ukrayna'nın hangi taleplerinin bu kapsamda olduğunu karara bağlamamıştır.

⁹⁹ İlk İtirazlar Hakkında Hakem Kararı, para. 146-149.

¹⁰⁰ Bu çalışma 25/11/2021 tarihinde tamamlanmış olup Hakem Mahkemesi'nin daha sonra verdiği kararlara yönelik inceleme içermemektedir.

Söz konusu olayda, belli bir kara parçası üzerindeki egemenlik iddialarına yönelik uyuşmazlık ile BMDHS kapsamındaki talepler iç içe geçtiğinden karma uyuşmazlık söz konusudur. *South China Sea* ve *Chagos MPA* kararlarından yola çıkılarak Hakem mahkemelerinin bu konuda tutarlı bir içtihat benimsememekle birlikte takip ettikleri yöntemler benzerlik gösterdiği görülmektedir. Hakem mahkemesi kendini yetkili gördüğü talepleri, yetkisiz gördüklerinden ayırarak incelemektedir. Aynı zamanda BMDHS kapsamında olmayan uyuşmazlığın tali nitelikte olup olmadığı baskınlık testi uygulanarak değerlendirilmektedir. Buna ek olarak, bir uyuşmazlık olup olmadığı, bu uyuşmazlığın BMDHS kapsamında olup olmadığı varsa ağırlığının ne yönde olduğuna bakılmaktadır. Hakem Mahkemesi de bu formülü takip ederek karara varmıştır. Hakem Mahkemesi'nin tarafların uyuşmazlığın varlığına ilişkin nitelemeleri farklı olsa da egemenlik hakkında uyuşmazlık olup olmadığını araştırması yerinde olmuştur. Hakem Mahkemesi, kararında *Chagos MPA*'yi takip ederek Rusya'nın itirazını kabul etmiştir.

Bununla birlikte, Hakem Mahkemesi'nin hangi talepleri yetkisizlik nedeniyle kapsam dışında bırakacağı belirsizdir. Bu noktada yapılacak değerlendirme neticesinde yargılamanın kapsamı geniş tutulabileceği gibi birçok talebin reddedilmesi de söz konusu olabilecektir. Sonuç itibarıyla, Hakem Mahkemesi'nin önceki içtihatlarla paralel bir değerlendirme yaptığı ancak yetki uyuşmazlığını da tam anlamıyla çözemediği, bu meseleleri de esasla birlikte ele alacağı anlaşılmaktadır.

KAYNAKLAR

I. BM BELGELERİ VE ANLAŞMALAR

Birleşmiş Milletler Genel Kurul Kararı, 68/262, U.N. Doc. No. A/RES/68/262 (27 Mart 2014).

Rusya ve Ukrayna Arasındaki Azak Denizi ve Kerç Boğazı'nın Kullanılmasında İşbirliği Anlaşması (*Agreement between the Russian Federation and the Ukraine on Cooperation in the Use of the Sea of Azov and the Strait of Kerch*), 2003, <<https://www.ecolex.org/details/treaty/agreement-between-the-russian-federation-and-the-ukraine-on-cooperation-in-the-use-of-the-sea-of-azov-and-the-strait-of-kerch-tre-149547/>> (et. 20/05/2021). Metnin resmi olmayan çevirisi için bkz. <<https://www.jura.uni-hamburg.de/die-fakultaet/professuren/proelss/dateien-valentin/agreement-sea-of-azov>> (et. 20/11/2021).

United Nations Convention on the Law of the Sea (1982), <https://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf>; Resmi olmayan Türkçe metin için bkz. Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (1982), <<http://www.turkishgreek.org/kuetuephane/item/153-unclos-turkish>>

II. KİTAP VE MAKALELER

Akıncı, Z.: *Milletlerarası Tahkim*, İstanbul 2020.

Blackaby, N. – Partasides, C., et al: “Agreement to Arbitrate” in *Redfern and Hunter on International Arbitration*, B. 6, 2015.

- Born, G.: *International Arbitration: Law and Practice*, B. 3, 2021.
- Buga, I.: "Territorial Sovereignty Issues in Maritime Disputes: A Jurisdictional Dilemma for Law of the Sea Tribunals", *The International Journal of Marine and Coastal Law*, 2012, Vol. 27.
- Can, H. – Tuna, E.: *Milletlerarası Tahkim Hukuku*, Ankara 2021.
- Dupont, P.: "Chapter 2 Contested Sovereignty over Land Territory and Maritime Zones" in *Stress Testing the Law of the Sea*, Leiden 2018.
- Hamaiunova, V.: "Legal Position of LOS Tribunal Regarding Mixed Disputes", *Technology Transfer: Innovative Solutions in Social Sciences and Humanities*, 2020, No. 12.
- Harrison, J.: "Defining Disputes and Characterizing Claims: Subject-Matter Jurisdiction in Law of the Sea Convention Litigation", *Ocean Development and International Law*, 2017, Vol. 48.
- Hill-Cawthorne, L.: "International Litigation and Disaggregation of Disputes: Ukraine/Russia as a Case Study", *International and Comparative Law Quarterly*, 2019, Vol. 68.
- Jia, BB.: "The Question of Jurisdiction in the 2019 Arbitration between Ukraine and Russia", *Chinese Journal of International Law*, 2020, Vol. 19.
- Malintoppi, L.: "Inter-State Arbitration of Disputed Sovereignty and Maritime Delimitation Issues", in Menaker, A. (ed.): *International Arbitration and the Rule of Law: Contribution and Conformity*, 2017, ICCA Congress Series, Vol 19.

Oral, N.: “Ukraine v. The Russian Federation : Navigating Conflict over Sovereignty under UNCLOS”, *International Law Studies*, 2021, Vol. 97.

Özturanlı, B.: *Devletlerarası Tahkim*, Ankara 2016.

Qu, W.: “The Issue of Jurisdiction Over Mixed Disputes in the Chagos Marine Protection Area Arbitration and Beyond”, *Ocean Development and International Law*, 2016, Vol.47, No. 1.

Schatz, VJ. - Koval, D.: “Russia’s Annexation of Crimea and the Passage of Ships through Kerch Strait: A Law of the Sea Perspective”, *Ocean Development and International Law*, 2019, Vol. 50.

Schreuer, C.: “What Is a Legal Dispute?” in Buffard, I. (ed.): *International Law between Universalism and Fragmentation: Festschrift in Honour of Gerhard Hafner*, 2008.

Shi, J.: “Maritime Delimitation in the Jurisprudence of the International Court of Justice” *Chinese Journal of International Law*, 2010, Vol. 9.

Shi, X. – Chang, Y.: “Order of Provisional Measures in Ukraine versus Russia and Mixed Disputes concerning Military Activities”, *Journal of International Dispute Settlement*, 2020, Vol. 11, I. 2.

Sur, M.: *Uluslararası Hukukun Esasları*, İstanbul 2020.

Talmon, S.A.G.: “The Chagos Marine Protected Area Arbitration: A Case Study of the Creeping Expansion of the Jurisdiction of UNCLOS Part XV Courts and Tribunals”, *International and Comparative Law Quarterly*, 2012, Vol. 65.

Volterra, R.G. – Mandelli, G.F. – Nistal, Á.: “Current Legal Developments Ukraine/Russian Federation”, *International Journal of Marine and Coastal Law*, 2018, Vol. 33.

Zou, K. – Ye Q.: “Interpretation and Application of Article 298 of the Law of the Sea Convention in Recent Annex VII Arbitrations: An Appraisal”, *Ocean Development and International Law*, 2017, Vol. 48(3-4).

III. İNTERNET KAYNAKLARI

Permanent Court of Arbitration: “Services”, <<https://pca-cpa.org/en/services/>> (et. 24/05/2021).

Schatz V.: “The Award concerning Preliminary Objections in Ukraine v. Russia: Observations regarding the Implicated Status of Crimea and the Sea of Azov”, *EJIL Blog*, 20 March 2020, <<https://www.ejiltalk.org/the-award-concerning-preliminary-objections-in-ukraine-v-russia-observations-regarding-the-implicated-status-of-crimea-and-the-sea-of-azov/>> (et. 24/05/2021).

IV. DAVALAR

An Arbitration before an arbitral tribunal constituted under Annex VII to the 1982 United Nations Convention on Law of the Sea between the Republic of the Philippines and the People’s Republic of China (*South China Sea Arbitration*), PCA Case No. 2013-19.

Case Concerning the Detention of Three Ukrainian Naval Vessels (*Ukraine v. Russian Federation*), Provisional Measures, <<https://www.>

itlos.org/en/main/cases/list-of-cases/case-concerning-the-detention-of-three-ukrainian-naval-vessels-ukraine-v-russian-federation-provisional-measures/> (et. 27/05/ 2021).

Chagos Marine Protected Area Arbitration before an Arbitral Tribunal Constituted under Annex VII to the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea, between the Republic of Mauritius and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (*Chagos MPA*), PCA Case No. 2011-03.

Dispute Concerning Coastal State Rights in the Black Sea, Sea of Azov, and Kerch Strait (*Ukraine v. the Russian Federation*), PCA Case No. 2017-06, Award on Preliminary Objections, <<https://pcacases.com/web/sendAttach/9272>> (et. 24/05/ 2021).

Dispute Concerning Coastal State Rights in the Black Sea, Sea of Azov, and Kerch Strait (*Ukraine v. the Russian Federation*), PCA Case No. 2017-06, Rules of Procedure, <<https://pcacases.com/web/sendAttach/2136>> (et. 24/05/2021).

Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons, Advisory Opinion, 8 Temmuz 1996.

Mavrommatis Palestine Concessions (*Greece v. United Kingdom*), Judgment, P.C.I.J. Series A, No. 2.

Territorial and Maritime Dispute between Nicaragua and Honduras in the Caribbean Sea (*Nicaragua v. Honduras*), Judgment, ICJ Reports, 2007.

- Çeviri/Translation* -

**ANALYSIS OF RUSSIA'S PRELIMINARY OBJECTIONS
REGARDING SOVEREIGNTY RIGHTS WITHIN THE SCOPE
OF DISPUTE CONCERNING COASTAL STATE RIGHTS IN
THE BLACK SEA, SEA OF AZOV, AND KERCH STRAIT
(UKRAINE V. THE RUSSIAN FEDERATION)**

Cemre Ç. KADIOĞLU KUMTEPE**

ABSTRACT

In 2016, Ukraine initiated an arbitration proceeding against the Russian Federation (Russia) regarding the coastal state rights in the Black Sea, Azov Sea and Kerch Strait in accordance with Annex VII of the United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS) dated 1982. Russia objected to the jurisdiction of the arbitral tribunal and demanded that the objection is resolved preliminarily. Russia has argued that Ukraine's claims are based on claims of sovereignty over which the Arbitral Tribunal has no jurisdiction. As a result of its review, the Arbitral Tribunal accepted Russia's objection regarding sovereignty issues, rejected some of its other objections, and stated that it could not decide without entering into the merits of some other objections. In this study, after the summary of the dispute, the objection accepted by the Arbitral Tribunal

* Dergide yer alan tüm çeviriler bir tercüme bürosu tarafından yapılmış olup, çevirilerden yazarlar sorumlu değildir (All translations in the journal have been made by a translation agency, and the authors are not responsible for the translations).

** University of Leicester, PhD Student (cckk1@leicester.ac.uk) (ORCID ID: 0000-0002-9573-727X).

is discussed. As a result of the study, it was concluded that the Arbitral Tribunal followed the *Chagos MPA* award, but since it did not determine which claims of Ukraine were related to the sovereignty dispute, the door was left open on the issue of jurisdiction; hence the jurisdiction could be expanded by considering the claims as not related to the sovereignty dispute.

Keywords: United Nations Convention on the Law of the Sea, Mixed Dispute, Sovereignty, Objection to Jurisdiction, Crimea

INTRODUCTION

On 16 September 2016, Ukraine initiated an arbitration proceeding against the Russian Federation (Russia) with regard to a dispute on the coastal state rights in the Black Sea, Azov Sea and Kerch Strait in accordance with Annex VII of the United Nations Convention on the Law of the Sea (UNCLOS)¹ dated 1982. Russia objected to the jurisdiction of the Arbitral Tribunal and urged that it be resolved preliminarily. In short, Russia argued that Ukraine's claims were for sovereignty and that the Arbitral Tribunal lacked authority to resolve them. Additionally, Russia claimed that the Arbitral Tribunal lacked jurisdiction over activities in the Sea of Azov and Kerch Strait, and filed an objection for the jurisdic-

¹ United Nations Convention on the Law of the Sea (1982), https://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf; For the Turkish text, see United Nations Convention on the Law of the Sea (1982), <<http://www.turkishgreek.org/kuetuephane/item/153-unclos-turkish>> (accessed 31/05/2021) (hereinafter referred to as "UNCLOS").

tion by stating that those territories were internal waters, possessed the quality of historical bays, and the activities were subject to the declarations of the parties pursuant to article 298(1) of UNCLOS, and argued that the Arbitral Tribunal constituted under Annex VII lacked jurisdiction in respect of some of the issues raised by Ukraine, and the matter should be heard by a special arbitral tribunal pursuant to Annex VIII. The Arbitral Tribunal issued its ruling on the preliminary objections on 21 February 2020². It accepted Russia's objections that the Arbitral Tribunal lacked jurisdiction over the decision of which state Ukraine has sovereignty, in terms of some demands, and rejected Russia's further objections, stating that the claims on internal waterways could not be evaluated as a preliminary objection and should consider the merits³.

This study addresses Russia's preliminary objection that was accepted. The reason for this is that the constraints of the jurisdiction of the Arbitral Tribunal, the circumstances under which objections to sovereignty will be of secondary nature and thus fall within the jurisdiction of the arbitral tribunal, the impact of the United Nations (UN) General Assembly resolutions in this case and how they should be interpreted, as well as and its stances against cases, such as the *Chagos MPA*⁴ between Mau-

² Dispute Concerning Coastal State Rights in the Black Sea, Sea of Azov, and Kerch Strait (*Ukraine v. the Russian Federation*), PCA Case No. 2017-06, Award on Preliminary Objections (hereinafter referred to as the Arbitral Award on Preliminary Objections).

³ Arbitral Award on Preliminary Objections.

⁴ Chagos Marine Protected Area Arbitration before an Arbitral Tribunal Constituted under Annex VII to the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea, between the Republic of Mauritius and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (*Chagos MPA*), PCA Case No. 2011-03 (hereinafter referred to as "*Chagos MPA*").

ritius and the United Kingdom, the *South China Sea*⁵ between the Philippines and China are significant. The first section of the study discusses the circumstances leading up to the dispute, the components of the arbitration procedure, and a summary of the dispute in terms of the parties' claims. The second section of the study addresses the examination of the objection to the jurisdiction of the Arbitral Tribunal and focuses on the legitimacy of the award. The third section generally assesses the preliminary objection and Arbitral Award. The Arbitral Award on lack of jurisdiction based on the fact that the matter-in-dispute pertains to the sovereignty appears to have been driven by the *Chagos MPA* ruling. Although the Arbitral Tribunal awarded that it lacked jurisdiction over disputes involving land territory, it is concluded that UNCLOS may broaden its extent by identifying which claims are covered by sovereign rights.

I. SYNOPSIS OF THE DISPUTE

A) UNDERLYING EVENTS OF THE DISPUTE

The dispute erupted as a consequence of events in Crimea in 2014. Crimea is a peninsula bounded on the north and south by the Black Sea. The Sea of Azov is situated to the northeast of Crimea. The Kerch Strait links the Black Sea and the Sea of Azov.

⁵ An Arbitration before an arbitral tribunal constituted under Annex VII to the 1982 United Nations Convention on Law of the Sea between the Republic of the Philippines and the People's Republic of China (*South China Sea Arbitration*), PCA Case No. 2013-19 (hereinafter referred to as *South China Sea*).

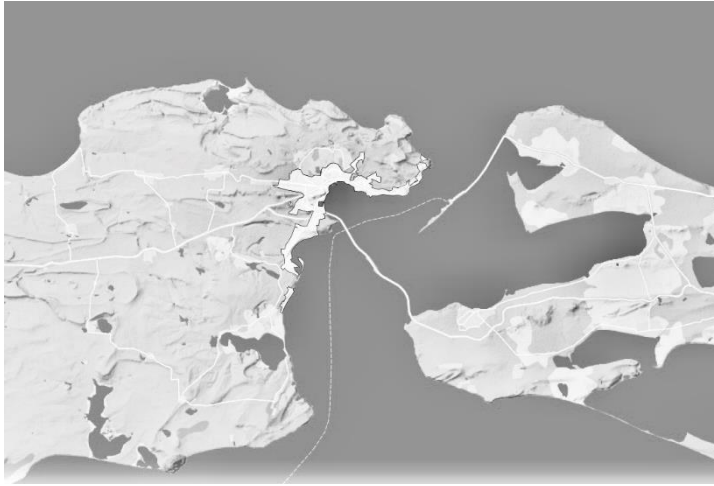

Figure 2- Satellite image of the area (Source: Schatz V.)

The parties handle the cases that led to the dispute differently. Ukraine alleges that Russia invaded Crimea and thereafter attempted to annex her through an unlawful referendum⁶. Russia denies these allegations, and argues that a referendum was held on 16 March 2014, in response to the upheaval that resulted in pervasive secession in Ukraine in February 2014; an agreement was reached to annex Crimea to Russia as a consequence of the majority voting for unification with Russia following Crimea's declaration of independence⁷. Russia asserts that she inherited all of the coastal state's rights and obligations in the waterways around the peninsula and unconditionally upheld the coastal state's status at the international level following the annexation of Crimea⁸.

⁶ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 3.

⁷ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 4.

⁸ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 5.

Ukraine, on the other hand, maintains that the referendum and following events had no legal foundation and legitimacy⁹. Ukraine stresses that the referendum, held on 16 March 2014, took place within Ukrainian territories and in violation of Ukrainian domestic laws¹⁰. On 27 March 2014, the UN General Assembly ruled that the referendum was illegitimate and will not serve as a framework for amending the status of the Autonomous Republic of Crimea or Sevastopol¹¹. Based on the General Assembly's resolution, Ukraine contends that the events took place as a consequence of Russia's illegal use of force, which was deemed invalid and illegitimate by the international community¹².

B) THE CONSTITUTION OF THE ARBITRAL TRIBUNAL AND UKRAINE'S DEMANDS

Ukraine claims in this case that Russia committed several unauthorized acts in response to the events in Crimea in 2014 and violated Ukraine's rights under the United Nations Convention on the Law of the Sea, dated 10 December 1982 (UNCLOS). Ukraine initiated the arbitration procedure by notifying Russia of its claims titled "Dispute on Coastal State Rights in the Black Sea, Sea of Azov, and Kerch Strait" on 14 September 2016, in accordance with Article 287 of UNCLOS and Article 1 of Annex VII. The parties have determined all issues pertaining to the arbi-

⁹ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 6.

¹⁰ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 6.

¹¹ United Nations General Assembly Resolution, 68/262, U.N. Doc. No. A/RES/68/262 (accessed 27 March 2014).

¹² Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 7.

tration procedures¹³. The Permanent Court of Arbitration (PCA) assists the parties in solely administrative matters, such as management of documents, delivery to the parties, and communication between the parties; the rules of arbitration procedures of PCA do not apply in this case¹⁴. According to UNCLOS Article 3 of Annex VII, the Arbitral Tribunal is composed of five arbitrators.

In summary, Ukraine demands that the Arbitration Tribunal rule on the following issues¹⁵:

1. Ukraine has exclusive jurisdiction to carry out, authorize, and regulate natural resource exploration and exploitation operations (including hydrocarbon extraction);
2. Russia's Federal Law No. 161-FZ, dated 29 June 2015 and the Resolution, dated 31 August 2015 are incompatible with UNCLOS and are actions violating international law that imposes international liability on Russia;
3. Ukraine has exclusive jurisdiction to authorize and regulate fishing;

¹³ Dispute Concerning Coastal State Rights in the Black Sea, Sea of Azov, and Kerch Strait (*Ukraine v. the Russian Federation*), PCA Case No. 2017-06, Rules of Procedure, <<https://pcacases.com/web/sendAttach/2136>> (accessed 24 May 2021) (hereinafter referred to as Rules of Procedure).

¹⁴ PCA was founded in 1899 to resolve inter-state disputes. PCA has its own arbitration rules, but it also can provide assistance to parties solely in administrative matters upon request. Administrative duties include facilitating communication between the parties and arbitrators, maintaining records, and providing financial and logistical assistance. For detailed information about PCA services, see Permanent Court of Arbitration: "Services", <<https://pca-cpa.org/en/services/>> (accessed 24 May 2021).

¹⁵ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 17-18.

4. Russia shall abstain from impeding Ukraine's vessels from harvesting life resources sustainably;
5. Ukraine has the right of passage through the Kerch Strait;
6. Russia and Ukraine shall collaborate on the regulation of the Kerch Strait;
7. Russia shall not run submarine cables, build bridges, or lay pipelines from its border to the Crimean Peninsula across the Kerch Strait without Ukraine's consent;
8. Russia is obligated to fully cooperate with Ukraine in protecting the marine environment, including sharing information on oil spillage or other polluting incidents;
9. Russia may not remove any archaeological, historical, or cultural objects from the seabed or cultural heritage in Ukraine's coastal waters and adjoining region without the consent or cooperation of Ukraine (including the sunken Byzantine ship near Sevastopol in the Black Sea and any artefacts associated with this shipwreck) or intrude otherwise.

In general, Ukraine argues that such activities carried out by Russia violate UNCLOS and international law, hence imposing international liability on Russia. Ukraine demands an immediate cessation of the above unlawful actions, payment of compensation, including non-pecuniary damages, and the provision of assurances and guarantees to avoid future instances¹⁶. Ukraine underlines that Russia recognized Ukraine's jurisdiction and rights in this territory prior to the events of 2014. Ukraine

¹⁶ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 10.

asserts that Articles 2, 21, 33, 43, 44, 56, 58, 60, 61, 62, 73, 77, 92, 123, 192, 194, 204, 205, 206, 279 and 303 of UNCLOS were violated¹⁷.

Upon those claims of Ukraine, Russia filed a preliminary objection to the jurisdiction of the Arbitral Tribunal and asserted that the Arbitral Tribunal lacked jurisdiction over the dispute brought by Ukraine. The Arbitral Tribunal declared in its award of 20 August 2018 that Russia's objections should be heard preliminarily and that these objections would be evaluated alongside the merits unless they are of the nature to be exclusively a preliminary question¹⁸. As a result of this award, the objections to the jurisdiction were separated from the merits (*bifurcation*) and began to be examined preliminarily¹⁹.

II. PRELIMINARY INVESTIGATION OF THE OBJECTION TO JURISDICTION

A) OBJECTIONS OF RUSSIA TO THE JURISDICTION OF THE ARBITRATION TRIBUNAL

The parties agreed in Article 1 of the Rules of Procedure that the Arbitral Tribunal shall act in accordance with the rules of procedures they have set and applicable UNCLOS provisions, including Annex VII²⁰. Russia raised an objection to jurisdiction under article 10 of the Rules of Procedure²¹. The Arbitral Tribunal shall have the power to rule on objections

¹⁷ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 17-18.

¹⁸ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 19-21.

¹⁹ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 22-26.

²⁰ Rules of Procedures, Art.1.

²¹ Rules of Procedures, Art.10.

to its jurisdiction pursuant to Article 288(4) of UNCLOS, which reflects the principle of *competence de la competence* adopted in arbitration²². In other words, arbitral tribunals can decide on their own jurisdiction. The principle of *competence de la competence* survives in inter-states arbitration²³. Arbitral tribunals may evaluate the validity of their powers by interpreting the governing convention²⁴. The following summarizes Russia's objections to jurisdiction and the Arbitration Tribunal's approach²⁵:

1. Russia argued that such dispute was related to the sovereignty of the states over a particular piece of territory and that the arbitral tribunal had no power to settle such sovereignty claims in accordance with Article 281(1) of UNCLOS. That objection was accepted by the Arbitral Tribunal.
2. Russia contended that since the Sea of Azov and the Kerch Strait were internal waters, and the Arbitral Tribunal lacked jurisdiction over claims relating to operations in the Sea of Azov and the Kerch Strait. The Arbitral Tribunal ruled that such a

²² This principle implies that the arbitrator rules on his own jurisdiction. Akıncı, Z.: *Milletlerarası Tahkim*, İstanbul 2020, p. 229; Can, H. – Tuna, E.: *Milletlerarası Tahkim Hukuku*, Ankara 2021, p.361. This principle is also adopted in UNCLOS Article 288(4): “*In the event of a dispute as to whether a court or tribunal has jurisdiction, the matter shall be settled by decision of that court or tribunal.*” Blackaby, N. – Partasides, C., et al: “Agreement to Arbitrate” in *Redfern and Hunter on International Arbitration*, E. 6, 2015, p. 340-341.

²³ Born, G.: *International Arbitration: Law and Practice*, E. 3, 2021, p. 525; Özturanlı, B.: *Devletlerarası Tahkim*, Ankara 2016, p. 202-203, 212 et al.

²⁴ Malintoppi, L.: “Inter-State Arbitration of Disputed Sovereignty and Maritime Delimitation Issues”, in Menaker, A. (ed.): *International Arbitration and the Rule of Law: Contribution and Conformity*, 2017, ICCA Congress Series, Vol. 19, p. 70.

²⁵ Arbitral Award on Preliminary Objections.

matter should be examined alongside the merits, and hence it could not be subjected to a preliminary investigation²⁶.

3. Russia argued that the Arbitral Tribunal lacked jurisdiction over (i) military operations, (ii) the enforcement of the state's own law in a territory under its sovereignty, (iii) the delimitation of the territorial sea, and (iv) historic bays, in accordance with Article 298(1). Although the Arbitral Tribunal recognized that the parties had agreed to exclude military operations from the extent of its jurisdiction, it rejected the objection to jurisdiction, holding that there were no military operations there. It also rejected this objection, noting that since there was a dispute about sovereignty at that time, the "execution of law in the sovereign territory" could not be ruled on. It stated that it was required to look into the merits in order to rule on the delimitation of the territorial sea and the nature of the historical bay.
4. Russia asserted that, according to Article 297(3)(A), the Arbitral Tribunal lacked jurisdiction over fishing activities. The Arbitral Tribunal rejected the objection, stating that it was unable to determine whether or not an exclusive economic zone existed.

²⁶ Russia asserts that the UN Convention on the Law of the Sea does not apply to the Kerch Strait. Since this claim is closely tied to the question of whether Crimea is under Russian or Ukrainian sovereignty, it was agreed to enter into the merits. This objection is outside the scope of the study; for a review on the matter, see Schatz, V.J. – Koval, D.: "Russia's Annexation of Crimea and the Passage of Ships through Kerch Strait: A Law of the Sea Perspective", *Ocean Development and International Law*, 2019, Vol. 50, p. 275; Oral, N.: "Ukraine v. The Russian Federation: Navigating Conflict over Sovereignty under UNCLOS", *International Law Studies*, 2021, Vol. 97, p. 478.

5. Russia argued that the arbitral tribunal was formed in accordance with Annex VII, so that the Arbitral Tribunal lacked jurisdiction over fishing activities, protection of the marine environment and navigational rights under Annex VIII, and that a special arbitral tribunal for these disputes should be constituted. The Arbitral Tribunal rejected the objection, holding that the dispute was not limited to those categories and that the case should be evaluated as a whole.
6. Russia argued that the Arbitral Tribunal lacked jurisdiction under article 281, based on the statement provided in article 1 of the Treaty Between Russia and Ukraine on Cooperation in the Use of the Sea of Azov and the Kerch Strait²⁷ that the questions are to be settled by agreement. If the parties have agreed to settle their disputes peacefully according to Article 281 and unable to achieve a settlement, they may resort to UNCLOS for dispute resolution. Russia argues that the term “agreement” in article 1 of the Treaty on Cooperation in the Use of the Sea of Azov and the Kerch Strait refers to the negotiations between the parties, not to the conclusion of a treaty and that the term “questions”

²⁷ The point of contention here is not Article 4, which stipulates that dispute about the interpretation and application of the Treaty on Cooperation in the Use of the Sea of Azov and the Kerch Strait would be settled through negotiations and other peaceful means chosen by the parties. The parties interpret Article 1, which calls for an agreement on all other questions on Kerch Strait, differently. For an unofficial translation of the source, see <<https://www.ecolex.org/details/treaty/agreement-between-the-russian-federation-and-the-ukraine-on-cooperation-in-the-use-of-the-sea-of-azov-and-the-strait-of-kerch-tre-149547/>> (accessed 20 May 2021). For an unofficial translation of the text, see <<https://www.jura.uni-hamburg.de/die-fakultaet/professuren/proelss/dateien-valentin/agreement-sea-of-azov>> (accessed 20 November 2021).

encompasses all “disputes” between the parties. Based on this, Russia argues that the arbitration proceedings cannot be initiated under UNCLOS unless the parties apply for the means of peaceful dispute resolution. Ukraine, on the other hand, asserts that article 1 mandates the parties to reach an agreement on questions on Kerch Strait and cannot be construed as a mechanism for resolving disputes. The Arbitral Tribunal construed the Treaty on Cooperation in the Use of the Sea of Azov and the Kerch Strait and concluded that the parties declared that they would settle the questions through the conclusion of an agreement; if they intended to use the term “disputes,” they would have stated so, but the “agreement” was not a mechanism for resolving disputes and thereby rejected that objection²⁸.

Among these objections of Russia, the objection that the Arbitral Tribunal had no jurisdiction since the claims of Ukraine were related to the sovereign rights in Crimea was accepted. Since the question of sovereignty is significant in terms of other objections that require examination of the merits, this study discusses this accepted objection.

²⁸ The Treaty on Cooperation in the Use of the Sea of Azov and the Kerch Strait was also the subject of a second 2019 UNCLOS arbitration between Ukraine and Russia. Mixed disputes also address the issue of whether there are two agreements that cover the same topic and if the UNCLOS arbitral tribunal requires the interpretation of another agreement. See Case Concerning the Detention of Three Ukrainian Naval Vessels (*Ukraine v. Russian Federation*), Provisional Measures, <<https://www.itlos.org/en/main/cases/list-of-cases/case-concerning-the-detention-of-three-ukrainian-naval-vessels-ukraine-v-russian-federation-provisional-measures/>> (accessed 27 May 2021). For a detailed review on the subject, see Jia, BB.: “The Question of Jurisdiction in the 2019 Arbitration between Ukraine and Russia”, *Chinese Journal of International Law*, 2020, Vol. 19, p. 683.

B) RUSSIA'S OBJECTION TO THE JURISDICTION OF THE
ARBITRAL TRIBUNAL DUE TO "THE RELEVANCE OF
DISPUTE TO THE SOVEREIGN RIGHTS"

Russia grounds its objection on the limitation on the subject of the dispute (*ratione materiae*) stipulated in article 288. Article 288 of UNCLOS states,

"A court or tribunal referred to in article 287 shall have jurisdiction over any dispute concerning the interpretation or application of this Convention which is submitted to it in accordance with this Part."

Based on this article, Russia maintains that the dispute is not related to the interpretation or application of UNCLOS, but rather to Crimea's sovereign rights, and therefore, the Arbitral Tribunal lacks jurisdiction to settle the dispute²⁹. Ukraine, on the other hand, argues that the dispute is related to the application and interpretation of UNCLOS³⁰.

According to UNCLOS Articles 286 and 288 (1), the jurisdiction of the arbitral tribunals, which undertake the compulsory dispute resolution function, is limited to disputes concerning the application and interpretation of UNCLOS. The jurisdiction of the arbitral tribunals on the issue that is established in accordance with Annex VII will be limited to the provisions of UNCLOS, and these arbitral tribunals will not hear dis-

²⁹ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 46-57.

³⁰ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 58-62.

putes originating under customary law or other treaties unless they are referred to UNCLOS³¹.

Along with the interpretation and application of UNCLOS, if there are ancillary disputes that must be resolved by arbitral tribunals, save for those related to UNCLOS, they are referred to as mixed disputes³². Mixed disputes include disagreements over both land and maritime territories³³. Mixed disputes are also mentioned in cases when a claim under UNCLOS is submitted concurrently with a claim that is not within the scope of UNCLOS³⁴. In case of an absence of a clear distinction between the two disputes, it becomes controversial whether the arbitral tribunal that is formed under UNCLOS may exercise its compulsory jurisdiction³⁵. There are two opposing views on the jurisdiction of arbitral tribunals in mixed disputes³⁶. On one hand, it is argued that the arbitral tribunal has the jurisdiction if the land territory dispute is related to the application and interpretation of UNCLOS, on the other hand, regardless of

³¹ Schatz V.: “The Award concerning Preliminary Objections in Ukraine v. Russia: Observations regarding the Implicated Status of Crimea and the Sea of Azov”, EJIL Blog, 20 March 2020, <<https://www.ejiltalk.org/the-award-concerning-preliminary-objections-in-ukraine-v-russia-observations-regarding-the-implicated-status-of-crimea-and-the-sea-of-azov/>> (accessed 24 May 2021).

³² Volterra, R.G. – Mandelli, G.F. – Nistal, Á.: “Current Legal Developments Ukraine/Russian Federation”, *International Journal of Marine and Coastal Law*, 2018, Vol. 33, p. 614, 616.

³³ Hamaiunova, V.: “Legal Position of LOS Tribunal Regarding Mixed Disputes”, *Technology Transfer: Innovative Solutions in Social Sciences and Humanities*, 2020, No. 12, p. 22, 80.

³⁴ Shi, X. – Chang, Y.C.: “Order of Provisional Measures in Ukraine versus Russia and Mixed Disputes concerning Military Activities”, *Journal of International Dispute Settlement*, 2020, Vol. 11, I. 2, p. 278, 288.

³⁵ Hamaiunova, 80.

³⁶ Volterra – Mandelli – Nistal, 617.

this view, it is argued that such disputes cannot be resolved without the explicit consent of both states³⁷. Parallel to the first view, it is argued that the tribunal must first resolve the issues of sovereignty over the disputed islands or coastal areas on land in many disputes over the delimitation of maritime boundaries³⁸.

When arbitral tribunals come across mixed disputes, they first assess if a dispute exists and, if so, whether it falls within the scope of UNCLOS, and the tribunal subsequently evaluates whether or not the dispute predominantly necessitates the application and interpretation of law rules other than UNCLOS³⁹. While examining, it considers the scope and nature of the claims of the parties (whether it is related to the claim of sovereignty over land)⁴⁰. In the present case, the Arbitral Tribunal first qualified the dispute, and then discussed whether there was a dispute over sovereignty after interpreting the relevant UNCLOS articles. The award will be analysed following the systemization of the Arbitral Tribunal rendering the award.

³⁷ Buga, I.: “Territorial Sovereignty Issues in Maritime Disputes: A Jurisdictional Dilemma for Law of the Sea Tribunals”, *The International Journal of Marine and Coastal Law*, 2012, Vol. 27, p. 59; Volterra – Mandelli – Nistal, 617.

³⁸ Shi, J.: “Maritime Delimitation in the Jurisprudence of the International Court of Justice” *Chinese Journal of International Law*, 2010, Vol. 9, p. 271, 275.

³⁹ Harrison, J.: “Defining Disputes and Characterizing Claims: Subject-Matter Jurisdiction in Law of the Sea Convention Litigation”, *Ocean Development and International Law*, 2017, Vol. 48, p. 269, 270; *Chagos MPA*; *Güney Çin Denizi*; Territorial and Maritime Dispute between Nicaragua and Honduras in the Caribbean Sea (*Nicaragua v. Honduras*), Judgment, ICJ Reports 2007 (hereinafter referred to as *Nicaragua v. Honduras*).

⁴⁰ Harrison, 270.

1- Qualification of the Dispute

The parties qualify the dispute in different ways. Russia states that the main purpose of Ukraine to insist on her claims is to settle the sovereignty problem in Crimea⁴¹. According to Russia, the Arbitral Tribunal must implicitly or explicitly rule on the sovereign rights in Crimea in order to resolve the claims by Ukraine⁴².

In the objections to jurisdiction raised on the grounds that there was a dispute over the sovereignty rights, it appears that the parties who argue that the arbitral tribunal has jurisdiction, either argue that there is no dispute over sovereignty, or that even if there is such a dispute, the arbitral tribunal has indirect jurisdiction⁴³. Ukraine, which adheres to this model, contests this qualification of Russia, stating that it already possesses sovereignty and that the referendum had no effect on the status of Crimea⁴⁴.

The Arbitral Tribunal states that, although it will consider how Ukraine has qualified her claims, the ultimate judgment will be made independently of the qualification of Ukraine. The Arbitral Tribunal observes that Ukraine's claims are based on the assumption of its existing sovereignty in Crimea, as well as the coastal state rights granted to it under the UNCLOS⁴⁵. It does not, however, directly accept Ukraine's assump-

⁴¹ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 57.

⁴² Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 57.

⁴³ Schatz (See fn. 31).

⁴⁴ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 60 – 62.

⁴⁵ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 151.

tion and states that Russia has objections to the sovereign rights in Crimea, so this issue should be resolved first⁴⁶. The Arbitral Tribunal makes no qualification as to whether the dispute is related to sovereign rights, and resolves the matter through an assessment of the interpretation of UNCLOS and the presence of a dispute.

2- Interpretation of the Jurisdiction of the Arbitral Tribunal under Article 288 (1)

Russia argues that the jurisdiction of the Arbitral Tribunal is limited only to the application and interpretation of UNCLOS and that it lacks jurisdiction as Ukraine's claims require the resolution of the sovereignty claim⁴⁷. Ukraine, on the other hand, maintains that article 288(1) should be broadly construed and that even if a claim to sovereignty exists, no objection to jurisdiction is required⁴⁸.

If the parties to the proceedings assert all of their claims under UNCLOS, the arbitral tribunals must evaluate whether or not these claims actually pertain to rights and obligations under UNCLOS⁴⁹. The Arbitral Tribunal also states in its judgement that Ukraine does not dispute sovereignty in Crimea and already accepts itself as the sovereign state, and that even if it is accepted that such a dispute exists, it contends that this claim may be settled by the Arbitral Tribunal since it is of ancillary na-

⁴⁶ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 151.

⁴⁷ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 65 – 73.

⁴⁸ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 74 – 77.

⁴⁹ Harrison, 273.

ture pursuant to claims under UNCLOS⁵⁰. The Arbitral Tribunal, on the other hand, proceeds to the next step, holding that since Russia has raised objections to its sovereign rights, it is necessary to examine whether or not there is a dispute at this point.

3- Whether There Is a Dispute over Sovereignty Exists

Russia asserts that if a judgment on sovereignty is to be reached, the historical events between Russia and Ukraine must be considered⁵¹. It also stresses that the tribunal must rule that Ukraine dominates Crimea, which is beyond its jurisdiction, in order to adjudicate Ukraine's claim for non-pecuniary damages⁵². Ukraine reiterates that historical events only provide background, and maintains its rights under the UNCLOS⁵³.

According to Article 286 of the UNCLOS, a dispute must exist as a prerequisite for compulsory dispute resolution mechanisms to initiate. Therefore, the jurisdiction of the arbitral tribunal is determined by the existence of the dispute⁵⁴. Although the claimant is expected to provide evidence that there is a dispute, the arbitral tribunal should rule objectively on this issue⁵⁵. If there are contradictory claims or perspectives, the dispute may be brought up. The Arbitral Tribunal also in this case ruled that there was a disagreement between the parties since "a disa-

⁵⁰ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 161.

⁵¹ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 79.

⁵² Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 82.

⁵³ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 85.

⁵⁴ Schreuer, C.: "What Is a Legal Dispute?" in Buffard, I. (ed.): *International Law between Universalism and Fragmentation: Festschrift in Honour of Gerhard Hafner*, 2008, p. 960.

⁵⁵ Harrison, 270.

greement on a point of law or fact, a conflict of legal views or interests⁵⁶ existed, and proceeded to examine the alternative claims by Ukraine on this matter⁵⁷. It is maintained that even if Russia's annexation of Crimea is absolutely illegal; the existence of the dispute should be acknowledged as substantial⁵⁸. At this point, it should be accepted that the assessment of the Arbitral Tribunal as to whether or not a dispute exists is appropriate.

4- Inadmissibility of Russia's Objection

Ukraine asserts that Russia recognizes Crimea as Ukrainian territory and that it is currently hegemonized by Russia, which is an untenable argument⁵⁹. Ukraine states that the international community recognizes Ukraine's sovereignty over Crimea with the resolution of the UN General Assembly, illegitimate claims by Russia should be disregarded⁶⁰. Additionally, it emphasizes that Russia is obligated to uphold Ukraine's border integrity, Russia's claims should be rejected within the framework of the principles of goodwill, equitable principles and *pacta sunt servanda*⁶¹. Russia states that the Arbitral Tribunal lacks the authority to examine these *jus cogens* principles, that UN General Assembly resolutions are non-binding, that it does not demand the Crimea to be recognized as Russian territory, and that it asserts that a dispute exists only on

⁵⁶ Mavrommatis Palestine Concessions (*Greece v. United Kingdom*), Judgment, P.C.I.J. Series A, No. 2, p. 11.

⁵⁷ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 163-166.

⁵⁸ Schatz (See fn. 31).

⁵⁹ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 99.

⁶⁰ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 100 – 106.

⁶¹ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 107.

this matter⁶². She also argues that the state may adopt novel approaches to goodwill claims under changing circumstances⁶³.

The UN General Assembly generally lacks power for binding resolutions on behalf of its members, save for those concerning the functioning of the organization⁶⁴. Although its jurisdiction is deemed extensive, the its resolutions are advisory⁶⁵. The implications of the judgments of the International Court of Justice (ICJ) and the UN General Assembly, on the other hand, were discussed in the *Chagos MPA* case, in which the United Kingdom was judged on whether or not the Chagos Islands were lawfully decolonized⁶⁶. Taking advantage of the *Nuclear Weapons*⁶⁷ approach, the ICJ held that non-binding General Assembly resolutions may form *opinio juris* depending on the circumstances and that the circumstances of the event and the degree of imperativeness of the resolution should be considered⁶⁸. In this case, the phrase “calls upon” was selected over imperative language in the General Assembly resolution, and the states mostly abstained⁶⁹. Given these considerations, it seems difficult to assess this resolution as an *opinio juris* unlike the *Chagos MPA*.

⁶² Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 87 – 97.

⁶³ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 98.

⁶⁴ Sur M.: *Uluslararası Hukukun Esasları*, Istanbul 2020, p. 195.

⁶⁵ Sur, 195.

⁶⁶ *Chagos MPA*, p. 132.

⁶⁷ Legality of the Threat or Use of nuclear weapons, Advisory Opinion, 8 July 1996.

⁶⁸ *Chagos MPA*, para. 151.

⁶⁹ United Nations General Assembly Resolution, 68/262, U.N. Doc. No. A/RES/68/262 (27 March 2014).

The Arbitral Tribunal adopted the view that the resolutions of the UN General Assembly should be evaluated according to the situation and the conditions under which they were adopted, and that the resolutions should be weighed in this manner⁷⁰. The Arbitral Tribunal did emphasize, however, that if it had adopted the Ukrainian interpretation rather than considering how many states voted affirmatively or the wording of the judgment, it would have approved the sovereignty claims but would have lacked the jurisdiction to do so⁷¹. It is determined that the Arbitral Tribunal was satisfied with interpreting the General Assembly resolution as a dispute between the parties and made no judgment about the status of Crimea. It appears that it rejected the good faith claims as it had no power⁷². According to the wording of the resolution, it is seen that the Arbitral Tribunal considered the General Assembly resolution despite abstentions and non-binding statements without any regard to its content; nonetheless, the Arbitral Tribunal decided that it lacked jurisdiction due to the arguments over sovereignty.

5- Ukraine's Allegation That Russia's Objection Is Implausible

According to Ukraine, Russia makes its sovereignty claim to avoid the jurisdiction of the Arbitral Tribunal, and this claim must be at least plausible in order to be accepted⁷³. Russia, on the other hand, indicates that

⁷⁰ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 173.

⁷¹ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 176.

⁷² Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 181.

⁷³ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 115-125.

rather than being plausible, claims should be reviewed to see whether they violate any rights or procedures⁷⁴.

It is widely acknowledged that the threshold for claiming the dispute should be low, and it is recommended in the literature that arbitral tribunals and courts be flexible in this sense⁷⁵. The Arbitral Tribunal further notes that the dispute is considerably different from the past cases to which Ukraine referred⁷⁶. The Arbitral Tribunal did not adopt a high standard in judging whether a dispute existed and concluded that Russia's objections to jurisdiction were not unnecessary⁷⁷.

6- Relative Weight of the Dispute

Ukraine contends that the primary dispute, in this case, is not related to sovereignty and that the weight of the dispute does not concentrate at this point⁷⁸. Russia, on the other hand, maintains that the question of sovereignty is not a secondary component of the dispute, but rather that it is literally the focal point of the dispute⁷⁹. The Arbitral Tribunal ruled that resolving the sovereignty question was a prerequisite for some of Ukraine's claims under UNCLOS⁸⁰. Nevertheless, the sovereignty dispute in Crimea must be settled in order to be able to rule on Ukraine's demands. Russia's argument appears to be stronger, given many of

⁷⁴ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 108-114.

⁷⁵ Shreuer, 962.

⁷⁶ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 183-190.

⁷⁷ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 183-190.

⁷⁸ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 136-145.

⁷⁹ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 126-135.

⁸⁰ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 191-196.

Ukraine's demands revolve upon this preliminary matter. However, without issuing a final judgment, the Arbitral Tribunal strategically deferred the resolution of this matter to a later date to be handled on the merits.

III. OVERALL EVALUATION

Since it is generally acknowledged that the UNCLOS does not include sovereign rights over land, and therefore, the arbitral tribunals constituted under the UNCLOS should be excluded from its jurisdiction⁸¹. Although it is stated that there is no agreed definition of the term "mixed dispute", disputes in which UNCLOS claims are asserted alongside the claims asserted under international legal norms other than UNCLOS are qualified as mixed disputes⁸². When a mixed dispute arises, it appears that UNCLOS arbitral tribunals do not directly reject the claims. For example, the International Court of Justice, in the dispute between Nicaragua and Honduras, accepted to examine the sovereignty claims by stating that Nicaragua's subsequent claim of sovereignty was implicitly expressed in Nicaragua's application for maritime delimitation and resulted directly from such dispute⁸³.

When a mixed dispute arises, the arbitral tribunal or courts may follow the severability approach, one of the methods they employ, to assess whether or not the issues that they have jurisdiction to rule on can be

⁸¹ Dupont, P.: "Chapter 2 Contested Sovereignty over Land Territory and Maritime Zones" in *Stress Testing the Law of the Sea*, Leiden 2018, p. 41.

⁸² Hamaiunova, 26-27.

⁸³ Dupont, P.: "Chapter 2 Contested Sovereignty over Land Territory and Maritime Zones" in *Stress Testing the Law of the Sea*, Leiden 2018, p. 41.

separated from the issues that they do not have jurisdiction⁸⁴. In other words, it is accepted that the jurisdiction of the arbitral tribunal constituted under UNCLOS does not disappear when the dispute between the parties is covered concurrently by both UNCLOS and a treaty, other than UNCLOS or an international law rule⁸⁵. This approach was also adopted in the *Chagos MPA* and *South China Sea* cases⁸⁶. In this dispute between Ukraine and Russia, the Arbitral Tribunal first reviewed the objections to jurisdiction and separated them from the merits, and left the claims for which it considered it had jurisdiction alongside the merits while rejecting the matters for which it deemed it lacked jurisdiction.

The preponderance test is another approach followed for the mixed disputes⁸⁷. The arbitral tribunals assess the extent to which the matters over which they lack jurisdiction are ancillary to the matters over which they

⁸⁴ Shi – Chang, 289. Hill-Cawthorne, L.: “International Litigation and Disaggregation of Disputes: Ukraine/Russia as a Case Study”, *International and Comparative Law Quarterly*, 2019, Vol.68, p. 794. This approach converges to the doctrine of separability, which provides that the legitimacy of the arbitration agreement is independent of the validity of the agreement upon which the merit is based. For the doctrine of separability (separation/independence) of the arbitration agreement, which is closely related to the principle of *competence de la competence*, see Born, 375-505; Blackaby – Partasides, 104-107, 339; Akıncı, 163-166; Özturanlı, 212-220; Can – Tuna, 170-173. Remarks on other approaches adopted by international courts in respect of other disputes, in addition to the separability approach, see Hill-Cawthorne, 794 et al.

⁸⁵ Harrison, 276.

⁸⁶ *Chagos MPA*, para. 163, 547(B); *Güney Çin Denizi*, para. 14.

⁸⁷ Shi – Chang, 292. Hill-Cawthorne adopts the term “restrictive approach” instead of preponderance test when ruling on ancillary nature in the opinion that an ancillary dispute over the sovereignty may be within the jurisdiction of the arbitral tribunal. p. 802.

have jurisdiction under UNCLOS⁸⁸. The comments of the arbitral tribunals on this issue differ. For instance, China argued in the *South China Sea* arbitration that the merits of the dispute were related to sovereignty over land, and therefore it fell beyond its jurisdiction⁸⁹. The arbitral tribunal rejected the existence of a dispute over sovereignty but found that the Philippines had brought independent questions about the interpretation and application of UNCLOS, with the claims of sovereignty implicit in the Philippines' case⁹⁰. The arbitral tribunal ruled that it was well aware of the limits of the lawsuit filed and would not take any steps to rebut or justify the sovereignty claims of both parties⁹¹.

However, both the United Kingdom and Mauritius have sovereignty claims over a group of islands in the Indian Ocean in the *Chagos MPA* arbitration. Mauritius argues that the United Kingdom, while not being a coastal state, violated the UNCLOS by proclaiming the waters around Chagos a marine conservation area⁹². The arbitral tribunal embraces the view that pursuant to Article 288(1), its jurisdiction may also survive on matters that are ancillary to the dispute⁹³. Therefore, it states that the weight of the dispute should be examined⁹⁴. Although the arbitral tribunal accepts that minor sovereignty questions of an ancillary nature may

⁸⁸ Zou, K. – Ye Q.: “Interpretation and Application of Article 298 of the Law of the Sea Convention in Recent Annex VII Arbitrations: An Appraisal” *Ocean Development and International Law*, 2017, Vol. 48, No. 3-4, p. 339.

⁸⁹ Güney Çin Denizi, para. 153.

⁹⁰ Güney Çin Denizi, para. 154.

⁹¹ Güney Çin Denizi, para. 154.

⁹² Chagos MPA, para. 7.

⁹³ *Chagos MPA*, para. 218, 220, 221.

⁹⁴ *Chagos MPA*, para. 211.

be resolved, it ruled that the sovereignty dispute was broader in the *Chagos MPA* case⁹⁵. This approach of the tribunal is criticized since the ancillary nature of the dispute and whether or not it is a minor question may be based on highly subjective assessments⁹⁶.

In the dispute between Ukraine and Russia, it was foreseen that the Arbitral Tribunal would rule that it lacked jurisdiction if it followed the *Chagos MPA* award, but would decide that it had jurisdiction if it followed the award *the South China Sea* award⁹⁷. The award of the Arbitral Tribunal on its jurisdiction appears to have been founded on the award for *Chagos MPA* rather than the *South China Sea*. However, the dispute over sovereign rights in Crimea has not been compared temporally with the emergence of other claims by Ukraine. The award remains unjustified since no thorough examination was conducted on how profound is the dispute over sovereignty.

The arbitral award under UNCLOS was expected to contribute to the judicial opinion on the mixed disputes⁹⁸. Following the award, it is seen that the Arbitral Tribunal was influenced by the *Chagos MPA*; although this is a matter of sovereign authority, it would be very difficult to conclude the claims under UNCLOS and invalidate UNCLOS without ad-

⁹⁵ *Chagos MPA*, para. 221.

⁹⁶ Talmon, S.A.G.: "The Chagos Marine Protected Area Arbitration: A Case Study of the Creeping Expansion of the Jurisdiction of UNCLOS Part XV Courts and Tribunals", *International and Comparative Law Quarterly*, 2012, Vol. 65, p. 933, 934; Qu, W.: "The Issue of Jurisdiction Over Mixed Disputes in the Chagos Marine Protection Area Arbitration and Beyond", *Ocean Development and International Law* Vol. 47, No. 1, p. 49.

⁹⁷ Volterra – Madelli – Nistal, 621.

⁹⁸ Volterra – Mandelli – Nistal, 621.

addressing this problem, future arbitral tribunals should adopt a different perspective for the mixed disputes.

As a consequence of the award, the Arbitral Tribunal adjudicated that it could not rule on any claims based on the fact that Ukraine was a sovereign state in Crimea. The Arbitral Tribunal asked the parties which of their claims required determination of coastal state first. Russia argued that most of the demands fell into this category, whilst Ukraine stated that most of them did not require such determination⁹⁹.

Due to the fact that the Arbitral Tribunal has not yet reached a conclusion on this matter, it is uncertain which claims will be rejected for lack of jurisdiction. At this point, it is possible for the Arbitral Tribunal to broaden the scope of the proceedings by declaring that the claims do not require any determination on sovereignty and on the contrary it is also possible for Arbitral Tribunal to reject several claims by determining otherwise¹⁰⁰.

CONCLUSION

Russia objected to the jurisdiction of the Russian Arbitral Tribunal in the arbitration case initiated by Ukraine against Russia in 2016 under UNCLOS. The Arbitral Tribunal bifurcated the dispute to discuss the objection to jurisdiction as a preliminary matter. Russia's objection that the dispute does not pertain to the application and interpretation of UN-

⁹⁹ Arbitral Award on Preliminary Objections, para. 146-149.

¹⁰⁰ This study was completed on 25/11/2021 and include no examination of the subsequent awards by the Arbitral Tribunal.

CLOS, but rather the settlement of sovereignty claims over Crimea, and therefore the Arbitral Tribunal lacks jurisdiction, was accepted. The Arbitral Tribunal adjudicated that it could not rule on any demands based on the fact that Ukraine was a sovereign state in Crimea. It was not, however, concluded which of Ukraine's claims come under this scope.

In the preceding case, there is a mixed dispute since the dispute on the sovereignty claims over a certain land and the claims under UNCLOS are intertwined. Based on the *South China Sea* and *Chagos MPA* awards, it appears that although the arbitral tribunals do not follow a uniform case law on this matter, their approaches are similar. The arbitral tribunal examines the claims over which it considers it has jurisdiction by separating it from those over which it considers it lacks jurisdiction. Also, the preponderance test is used to determine whether or not the dispute that is not under UNCLOS is an ancillary matter. Additionally, it is assessed if a dispute exists, whether it falls within the scope of UNCLOS, and, if so, the weight of the dispute. The Arbitral Tribunal arrived at its judgment using this formula. Although the qualification of the parties for the existence of the dispute differs, it was appropriate for the Arbitral Tribunal to investigate whether there is a dispute about sovereignty. The Arbitral Tribunal upheld Russia's objection and followed the *Chagos MPA* in reaching its judgment.

However, it is unclear which of the claims the Arbitral Tribunal will exclude due to lack of jurisdiction. The scope of the trial may be expanded as a consequence of the evaluation that will take place at this point, and similarly it is possible that many claims may be rejected. As a

consequence, it is understood that the Arbitral Tribunal conducted an assessment in accordance with past judicial opinions, but did not completely settle the dispute over jurisdiction, and would address these questions concurrently with the merits.

REFERENCES

I. UN DOCUMENTS AND TREATIES

United Nations General Assembly Resolution, 68/262, U.N. Doc. No. A/RES/68/262 (27 March 2014).

Agreement between the Russian Federation and the Ukraine on Cooperation in the Use of the Sea of Azov and the Strait of Kerch, 2003, <https://www.ecolex.org/details/treaty/agreement-between-the-russian-federation-and-the-ukraine-on-cooperation-in-the-use-of-the-sea-of-azov-and-the-strait-of-kerch-tre-149547/> (accessed 20 May 2021). For an unofficial translation of the text, see <https://www.jura.uni-hamburg.de/die-fakultaet/professuren/proelss/dateien-valentin/agreement-sea-of-azov> (accessed 20 November 2021).

United Nations Convention on the Law of the Sea (1982), https://www.un.org/depts/los/convention_agreements/texts/unclos/unclos_e.pdf; For the unofficial Turkish text, see United Nations Convention on the Law of the Sea (1982), <http://www.turkishgreek.org/kuetuephane/item/153-unclos-turkish>.

II. BOOKS AND ARTICLES

Akıncı, Z.: *Milletlerarası Tahkim*, İstanbul 2020.

Blackaby, N. – Partasides, C., et al: “Agreement to Arbitrate” in *Redfern and Hunter on International Arbitration*, E. 6, 2015.

Born, G.: *International Arbitration: Law and Practice*, E. 3, 2021.

Buga, I.: “Territorial Sovereignty Issues in Maritime Disputes: A Jurisdictional Dilemma for Law of the Sea Tribunals”, *The International Journal of Marine and Coastal Law*, 2012, Vol. 27.

Can, H. – Tuna, E.: *Milletlerarası Tahkim Hukuku*, Ankara 2021.

Dupont, P.: "Chapter 2 Contested Sovereignty over Land Territory and Maritime Zones" in *Stress Testing the Law of the Sea*, Leiden 2018.

Hamaiunova, V.: “Legal Position of LOS Tribunal Regarding Mixed Disputes”, *Technology Transfer: Innovative Solutions in Social Sciences and Humanities*, 2020, No. 12.

Harrison, J.: “Defining Disputes and Characterizing Claims: Subject-Matter Jurisdiction in Law of the Sea Convention Litigation”, *Ocean Development and International Law*, 2017, Vol. 48.

Hill-Cawthorne, L.: “International Litigation and Disaggregation of Disputes: Ukraine/Russia as a Case Study”, *International and Comparative Law Quarterly*, 2019, Vol. 68.

- Jia, BB.: “The Question of Jurisdiction in the 2019 Arbitration between Ukraine and Russia”, *Chinese Journal of International Law*, 2020, Vol. 19.
- Malintoppi, L.: “Inter-State Arbitration of Disputed Sovereignty and Maritime Delimitation Issues”, in Menaker, A. (ed.): *International Arbitration and the Rule of Law: Contribution and Conformity*, 2017, ICCA Congress Series, Vol. 19, p. 70.
- Oral, N.: “Ukraine v. The Russian Federation : Navigating Conflict over Sovereignty under UNCLOS”, *International Law Studies*, 2021, Vol. 97.
- Özturanlı, B.: *Devletlerarası Tahkim*, Ankara 2016.
- Qu, W.: “The Issue of Jurisdiction Over Mixed Disputes in the Chagos Marine Protection Area Arbitration and Beyond”, *Ocean Development and International Law*, 2016, Vol. 47, No. 1.
- Schatz, VJ. - Koval, D.: “Russia’s Annexation of Crimea and the Passage of Ships through Kerch Strait: A Law of the Sea Perspective”, *Ocean Development and International Law*, 2019, Vol. 50.
- Schreuer, C.: “What Is a Legal Dispute?” in Buffard, I. (ed.): *International Law between Universalism and Fragmentation: Festschrift in Honour of Gerhard Hafner*, 2008.
- Shi, J.: “Maritime Delimitation in the Jurisprudence of the International Court of Justice” *Chinese Journal of International Law*, 2010, Vol. 9.

Shi, X. – Chang, Y.: “Order of Provisional Measures in Ukraine versus Russia and Mixed Disputes concerning Military Activities”, *Journal of International Dispute Settlement*, 2020, Vol. 11, I. 2.

Sur, M.: *Uluslararası Hukukun Esasları*, İstanbul 2020.

Talmon, S. A. G.: “The Chagos Marine Protected Area Arbitration: A Case Study of the Creeping Expansion of the Jurisdiction of UNCLOS Part XV Courts and Tribunals”, *International and Comparative Law Quarterly*, 2012, Vol. 65.

Volterra, R.G. – Mandelli, G.F. – Nistal, Á.: “Current Legal Developments Ukraine/Russian Federation”, *International Journal of Marine and Coastal Law*, 2018, Vol. 33.

Zou, K. – Ye Q.: “Interpretation and Application of Article 298 of the Law of the Sea Convention in Recent Annex VII Arbitrations: An Appraisal” *Ocean Development and International Law*, 2017, Vol. 48, No. 3-4.

III. WEBSITES

Permanent Court of Arbitration: “Services”, <https://pca-cpa.org/en/services/> (accessed 24 May 2021).

Schatz V.: “The Award concerning Preliminary Objections in Ukraine v. Russia: Observations regarding the Implicated Status of Crimea and the Sea of Azov”, *EJIL Blog*, 20 March 2020, <https://www.ejiltalk.org/the-award-concerning-preliminary-objections-in-ukraine->

v-russia-observations-regarding-the-implicated-status-of-crimea-and-the-sea-of-azov/ (accessed 24 May 2021).

IV. CASES

An Arbitration before an arbitral tribunal constituted under Annex VII to the 1982 United Nations Convention on Law of the Sea between the Republic of the Philippines and the People's Republic of China (*South China Sea Arbitration*), PCA Case No. 2013-19.

Case Concerning the Detention of Three Ukrainian Naval Vessels (*Ukraine v. Russian Federation*), Provisional Measures, <<https://www.itlos.org/en/main/cases/list-of-cases/case-concerning-the-detention-of-three-ukrainian-naval-vessels-ukraine-v-russian-federation-provisional-measures/>> (accessed 27 May 2021).

Chagos Marine Protected Area Arbitration before an Arbitral Tribunal Constituted under Annex VII to the 1982 United Nations Convention on the Law of the Sea, between the Republic of Mauritius and the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland (*Chagos MPA*), PCA Case No. 2011-03.

Dispute Concerning Coastal State Rights in the Black Sea, Sea of Azov, and Kerch Strait (*Ukraine v. the Russian Federation*), PCA Case No. 2017-06, Award on Preliminary Objections, <<https://pcacases.com/web/sendAttach/9272>> (accessed 24 May 2021).

Dispute Concerning Coastal State Rights in the Black Sea, Sea of Azov, and Kerch Strait (*Ukraine v. the Russian Federation*), PCA Case No.

2017-06, Rules of Procedure, <<https://pcacases.com/web/sendAttach/2136>> (accessed 24 May 2021).

Legality of the Threat or Use of Nuclear Weapons, Advisory Opinion, 8 July 1996.

Mavrommatis Palestine Concessions (*Greece v. United Kingdom*), Judgment, P.C.I.J. Series A, No. 2.

Territorial and Maritime Dispute between Nicaragua and Honduras in the Caribbean Sea (*Nicaragua v. Honduras*), Judgment, ICJ Reports, 2007.